SALI
21
1. Kânun 1937
YIL: 21-3
Sayı: 7164-1254

KURUN

İSTANBUL — Ankara Caddesi
Posta kutusu: 46 (İstanbul)

Telgraf adresi: Kurun . İstanbul
Telef. 21413 (Yazı), 24370 (İdare)

Bugün 12 sayfa
Sayısı heryerde
100 para

Japonya Avrupa, Amerika ve Rusyadan korktu

Kanton'u muhasara etmek hususunda henüz bir karar veremiyor

Şarka donanma gönderirken İngiltere ile Fransa Akdenizi ihmal etmek istemiyorlar

Yol meselesi

Bugün tatbik edilen yol yapma sistemimiz niçin muvaffak olamıyor?

Nafia Vekâleti yol vergisinin kazanç vergisi esası üzerinden alınması hakkında bir kanun projesi hazırlamıştır. Proje Vekiller heyetinde bulunuyor. Şimdiki halde lâyıhanın esasını teşkil eden yeni sistem hakkında bir mütalâa söylemeği muvafık bulmayız. Ancak yol meselesinin hali için mutlaka yol parası meselesinin halli lazım geldiği bir zarurî bir hakikat ve bedahet oldu göre memleketimizde yol işinin kat'i bir düzene konulması için bu lâyıha, bir gün evvel neticelendirilerek kanun haline gelmesini isteriz.

Memleketin ne tarafına gidilse orada umumî dert olarak karşımıza yol meselesi çıkıyor. Demiryolların ana şebekeleri birkaç yıl içinde artık tamamlanmış olacağına, bu şebekelerden randıman ile istifade olunabilmesi ilk iş olarak demiryollara amut umumî yolların yapılması iktiza ettiğine göre şimdiye kadar yapılan teşebbüsler ile muvaffak olmadığı, bundan sonra da olamayacağı şüphesiz bundan bugünkü yol inşaat sistemimizin ıslâh etmek mutlaka lâzımdır. İşte Nafia Vekâletinin hazırladığı kanun projesi bu ihtiyacın bir neticesidir.

Bugün tatbik edilmekte olan yol yapma sistemimiz niçin muvaffak olamıyor?

Çünkü beden hizmeti ile mükellef olan amele bulundukları yerlerden on kat ileriye gönderilemediği için asıl verimli yollar yapılamıyor; çünkü bu usul çalışmamış ameleye hizmet tezkeresi satmak gibi bir takım suiistimallere meydan veriyor.

Çünkü yol parası diye halktan alınan paraların mühim bir kısmı yola değil, başka maksatlara sarf olunuyor. Hulâsa memleketin muhtelif istikametlerde muhtâç olduğu yolların yapılması işi bu güne kadar meselâ demir yolu işi gibi birpilâna bağlanamamış bu yüzden

ASIM US

(Sonu Sa. 4 Sü. 5)

Uzak Şarka filo göndermek işini Kralla görüşen B. Eden

Tokyo 20 (A.A.) — Japon hükûmeti ile askerî ve bahrî makamatı, Çi-

(Sonu: Sa 4, Sü. 2)

Muvazene ve buhran vergileri

Bu sene başında kalkacak değil

Ankara, 20 (Telefonla) — Bazı gazetelerde bühran ve muvazene vergilerinin kalkacağı hakkındaki neşriyat üzerine yaptığım tahkikatın neticesi şudur:

Buhran ve muvazene vergilerinin bu ay başından itibaren kalkacağı asılsızdır. Kuvvetle tahmin edildiğine göre mezkûr vergilerin hafifletilmesi ancak haziran ayında başlayacak ve şu şekilde olacaktır:

Şimdiki halde muvazene ve buhran vergilerinin maaş ve ücretler üzerine tesiri yüzde 30 dur. Bu nisbetin yüzde on beşinin indirilmesi düşünülmekte ve bunun da tedrici olarak ancak 4 senede tahakkuk ettirilebileceği ilâve edilmektedir.

Üniversite Rektörü

Ankaradaki temaslarına dair gazetemize mühim beyanat verdi

"Atatürk heykelinin Üniversite meydanına dikildiği gün gençliğin en büyük günü olacak!"

(Yazısı 4 ncü Sayıfada)

Katil İhsan ve onun çaldığı reçelleri satınalan Agop'un bu sabah aldırdığımız resimleri. (Ortada İhsanın başka bir resmi)

Üsküdarda işlenen cinayet

Katil yakalandı

(Yazısı 9 uncusayıfada)

Usul dairesinde beslenme seferberliği lâzım!

Dr. Ekrem Şerifle yaptığımız bir mülâkattan çıkan bu ehemmiyetli neticeyi ve mülâkatın kendisini ikinci sayfamızın birinci sütununda okuyunuz.

Otobüs davası

Avni Bayer dün Adliyeye geldi

Müddeiumumî diyor ki:

Mesele çok yakın da aydınlanacak

Ahmet Emin Yalman "bir tuzak olduğunu isbat edebilirim„ diyor

Davalar altıya çıktı

Muharrir Ahmet Emin Yalmana bin lira verdiğini söyliyerek protesto çeken diş tabibi Avni Bayerin protestosu üzerinde müddeiumumilikçe yapılan tahkikat ilerlemektedir.

Evvelce de yazdığımız gibi, protesto sahibi Avni Bayer hakkında, müddeiumumilik davetine icabet etmediği için cumartesi günü ihzar kararı çıkarılmış ve polise zorla getirilmesi hususunda tebligat yapılmıştı. Ancak Avni Bayer cumartesi günü evinde ve muayenehanesinde Adliyenin tatil saati olan 13 e kadar bulunamadığı için adliyeye getirilmesi düne kalmıştı. Diğer taraftan Avni Bayer cumartesi günü akşamı geç vakit evinde bulunmuş ve polisçe teminat altına alındıktan sonra serbest bırakılmıştır.

(Sonu: Sa. 10 Sü 4)

Avni Bayer, dün Adliyeye geldiği esnada

Ispanyada galebe Cumhuriyetçilerde

(Yazısı 4 üncü sayıfada)

Genç ve yaşlı bütün edebiyat okurlarını alâkadar edecek bir mevzu

Güzide muharririmiz ve edip

Hakkı Süha Gezgin

Tenkit adesesini bugünün yazıcıları üzerine tutuyor?

Yeni edebiyatı kimler hazırlıyor?

Dünden itibaren üçüncü sayfamızda başlamış olan bu çok değerli ve şayanı dikkat tetkik serisi hakkında münekkidin kendisi diyor ki:

"Bizde münekkit, bir san'at eserinden diğer bir san'at eseri çıkaran manada henüz yetişmemiştir. Divan edebiyatında da tanzimattan sonra, bugün de bu böyledir. Objektif kalmak bir çoğumuza zor geliyor. Halbuki, hakikî görüş ancak bu âdesenin arkasından bakmakla kabildir.

Ben "KURUN" için hazırladığım bu tahlil ve tenkit serisinde objektif kalmak akidesine bağlı bulunmağa çalışıyorum. Hataları ihmal etmemek, meziyetleri tebarüz ettirmek suretile ve müsamaha manasına gelmeyen bir itidalle gençleri gözden geçireceğim."

Hakkı Süha Gezgin'in tahlil ve tenkit etmekte olduğu yeni ediplerimize dair makale serisini 3 üncü sayfamızda okuyunuz

Ehemmiyetli bir sağlık mevzuu üzerinde Dr. Ekrem Şerifle mülâkatımız:

Biz çok yemek yemekle tanınmışsak da

Az yemek yiyenler arasındayız

Çok yemekle ölüm arasındaki münasebet ve hayatî bahisler

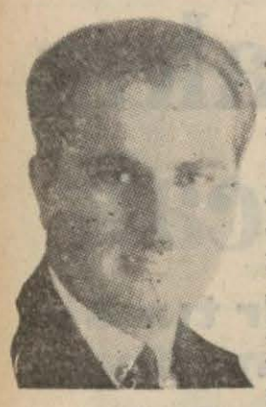

Son bir iki ay içinde gazeteler, "çok yemekten ölen„ insanların havadisini veriyor. Bunların doğruluk derecesi bittabi tıbbî muayenelerden sonra anlaşılıyor. Fakat biz, hakikatte çok yiyen bir millet miyiz? Çok yemezsek daha mı çok yaşarız? Şimdikinden az yersek ne kaybederiz? Bu şayanı dikkat mevzu üzerinde, bir muharririmiz, dün değerli dahiliye mütehassıslarımızdan üniversite doçenti Dr Ekrem Şerif ile konuştu. Bu konuşma esnasında karilerimizin sıhhî bakımdan çok faydalarını mucip olacak diğer öğütlerde dinledik. Ancak şurasını hemen kaydedelim ki, değerli mütehassıs Ekrem Şerif, bizim çok yiyen değil bilâkis az yiyen bir millet olduğumuzu tebarüz ettirmektedir. İşte sözleri:

— Biz, çok yiyen bir millet sanılıyoruz. Fakat Avrupa milletlerile kıyas edilecek olursak az yiyen milletler arasında geliriz. Çünkü, yalnız şehir halkını gözönünde tutmak doğru değildir. Köylerle temas edince, ideal beslenme noktai nazarından az yenildiğini ve binnetice gayri kâfi beslenildiğini görürüz.

— Çok yemek neden ileri geliyor?

— Her şeyden evvel "çok yemek ihtiyacı„ denen bir hastalık vardır. Sonra bazı hastalıklar vardır; insanı bizatihi yedirmeğe teşvik eder. Bunun haricinde istisna teşkil eden insanlar bulunur ki yemenin zevkini tatmış olanlardır. Bence onları da kendi keyiflerine bırakmalıdırlar, yesinler..

— Çok yemek ne suretle ölümü intaç edebilir?

— Çok yemek bizatihi anî ölüm tevlit eden sebeplerden değildir. Muayyen bazı hastalıklar vardır. Çok fazla yemek yenildiği zaman değil, az yemek yenildiği zaman bile rahatsızlıklar husule getirir. Meselâ kalp arızası olan veya tansiyonu yüksek bulunan kimselerden bazılarının yemek yedikten sonra lokanta kapısında düşüp öldükleri görülür ki bu nevidendir.

— Şu halde çok yemek yediğimiz neden galat bir tabırdir?

— Şişmanlıktan galattır. Şişman insanlarımızın çok olduğunu görenler bizim çok yemek yediğimizi sanıyorlar. Halbuki bizler, çok yağlı ve çok unlu yemekler yediğimizden şişmanlarız. Hamur tatlıları bizim mutfağımızın başlıca anasırındandır. Sebze yemeklerimiz bile birer yağ deryası halindedir değil mi? Bu sebepten şişmanlarız. Diğer taraftan sporu da ihmal etmekte oluşumuz, şişmanlamaklığımıza yardım eder.

— Az yemekten ne zarar gelir?

— Çok yemek bazı hastalıklar için tehlikeli akibetler doğurur, demiştik. Çok yemek, bazı hastalıklara istidat dahi hazırlar. Aynı nisbette muayyen maddeleri bırakarak tek taraflı beslenmek az ve mahdut şey yemek de "mahrumiyet„ denilen bir başka hastalık doğurur ki, o da fenadır.

— Çok yiyip seyrek yemek mi yoksa sık sık az yemek mi iyidir?

— Hiç şüphesiz ki az ve fakat sık yemek daha iyidir. Günde en aşağı dört öğün yemek yemelidir. Sabah, öğle, ikindi, akşam.. Sabah ve ikindi hafif yemekler olur. Diğerlerini kuvvetli yemekler teşkil eder.

— Yemekten sonra ne türlü hareket etmek lâzım geldiğine dair türlü nazariyeler ihdas ediyor. Sizce yemekten sonra en sıhhî tedbir olarak oturmak mı, yatmak mı, yürümek mi lâzımdır? Yemekten sonra uyumak nasıl olur?

— Yemekten sonra uyumadan yatmak, en faydalı vaziyetlerden biridir. Sofradan kalktıktan sonra yürümenin hususî bir bir faydası olacağını tahmin etmiyorum.

Kıssadan Hisse

Usul dairesinde beslenme seferberliği lâzım!

Kıymetli doktorumuz Ekrem Şerifle yaptığımız mülâkattan mühim bir netice çıkıyor. Halka, ne yemek lâzımgeldiği ve ne yolda yemek icap ettiğini öğrenmek!

Yapılan tetkikler gösteriyor ki, biz bazı maddelerden fazla alıyor, diğer maddeleri ihmal ediyoruz. Gayet nefis bir mutfağımız olmakla beraber, bu mutfak ilmî surette ıslâh edilmiş değildir. Diğer taraftan sporu da ihmal etmekte oluşumuz, neslin ıstıfasına değil, belki daha bozulmasına sebep olabilecek bir vaziyettir.

Bunun için ne yapmalıyız? Spor işlerine önem verirken beden sağlığının diğer bir ehemmiyetli kısmını teşkil eden yiyecek işlerine de ayni itinayı göstermeğe mecburuz. Bunun için, "usül dairesinde beslenme" ye dair mekteplerimizde çocuklarımızı bir taraftan tenvir ededuralım, diğer taraftan konferanslarla da halkı uyandırmaklığınız icap ediyor. Hülâsa bir "beslenme seferberliği" lâzım. Bunun için sıhhat ve içtimaî muavenet makamlarının, ailelerimizin zararlı itiyatlarını değiştirecek mahiyette broşürler neşretmesi dahi faydalı olur.

RUSYADA 8 İDAM

Moskova, 20 (A. A.) — Sovyetler Birliği yüksek mahkemesinin askerî koleji, hiyanet, tedhişçilik ve casusluk cürümlerinden dolayı 8 kişiyi ilama mahkûm etmiş ve idam hükmü infaz olunmuştur.

Tass ajansının bildirdiğine göre, maznunlar cürümlerini itiraf etmişlerdir.

Almanya münakaşaya hazırmış

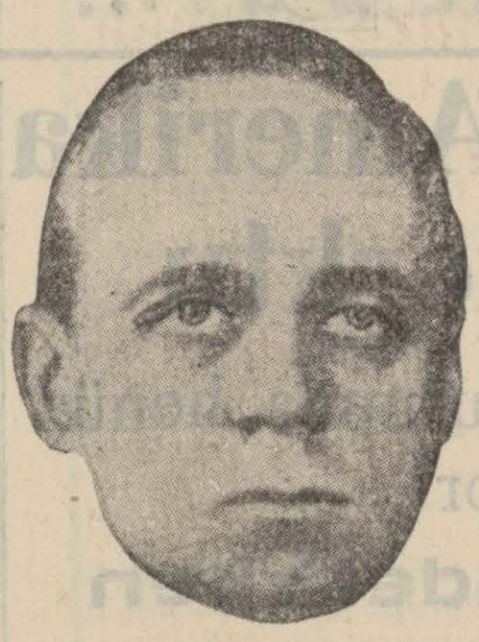

Ribbentrop

Londradan bildiriliyor:

Alman elçisi B. Ribbentrop, yortu münasebetiyle Berline hareket etmezden evvel hariciye nazırı ile görüşmüştür.

Siyasî mahafilden öğrenildiğine göre, Alman elçisi B. Eden'den İngiliz - Fransız - Alman müzakereleri hakkında malûmat istemiş, B. Eden de bu hususta bu müzakerelerin şubattan evvel başlıyamıyacağını söylemiştir. Çünkü, B. Delbos'un seyahatinden dönüp İngiltere ile fikir teatisinde bulunması lâzımdır.

"Avrupada işlerin umumî bir şekilde tanzimi„ çerçevesi dahilinde Almanyanın bazı meseleleri münakaşaya hazır olduğunu söyliyen Ribbentrop memleketinin Cenevre birliğine asla girmiyeceğini de ilâve etmiştir.

Ribbentrop'un Hitler'le bu meseleler üzerinde görüşüp dönmesi bekleniyor.

—o—

General Lüdendorf öldü

Münih, 20 (A. A.) — Bir müddettenberi ağır hasta yatan General Ludendorf ölmüştür.

General hükûmet hesabına Şarkî Prusya'da Hindenburg'un medfun bulunduğu Tanenberg muharebe meydanında bir türbeye defnedilecektir.

B. Hitler, Generalin refikası Mathilde Ludendorf'a derin sempatisini ifade eden bir telgraf göndermiştir. Bu telgrafında Führer, şöyle yazmaktadır:

"Büyük asker ve General Ludendorf'un şahsına Alman milleti en iyi, en sadık evlâtlarından birini kaybetmiştir. İsmi Alman tarihinde ölmiyecektir. Nasyonal sosyalist hareketi kadar ben de, milletin büyük bir ümitsizlik içinde bulunduğu bir sırada kendini tehlikeye atarak Almanya'nın daha iyi bir istikbale kavuşması için mücadeleye girişenlere iltihak ettiğinden dolayı kendisine ebediyyen minnettar kalacağım.„

—o—

KELLOG HASTA

Nevyork, 20 (A. A.) — Briand - Kellog misakını imza eden Frank Kellog, pek ağır hastadır. Kendisi 81 yaşındadır. Altı hafta evvel başlayan beyin humması, dündenberi zatürree ile ihtilât peyda etmiştir.

— Dur! Şoför arkasına bakacak..
— Bakmaz. Önünde ayna var, görüyor.....

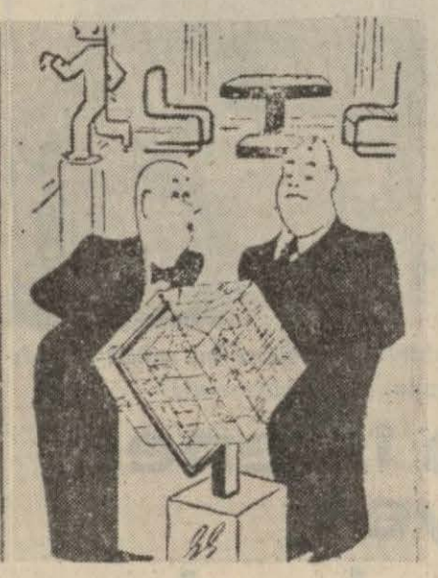

— Bu ne biçim küre yahu!
— Kübik dünyanın şekli şimdi böyle!

Günün Akisleri

PAUL VALERY ŞİİR KURSUSUNDE

Pol Valeri

Fransız şairi (Pol Valeri) Paris kollejine şiir profesörü tayin edildi ve şair ilk dersini geçen gün verdi.

Üniversite gibi, dersleri her kese açık olan bu kollejde, filozof Bergsonun derslerinden beri hiç bu kadar dar kalabalığın görülmediğini söylüyorlar. Şairin dersini dinlemek için birçok tanınmış kimseler de gelmiştir. Bunlar arasında Andre Gide (Jid) de bulunuyormuş.

P. Valerinin verdiği ilk ders "fikir eserleri verme meselesi„ ismini taşıyor.

HER YERE TALİHLİ ELÇİ TAYİN EDEN NAZIR

B. Hul

Amerikanın Japonyaya nota ve protestolar yağdırması münasebetile Amerikan Hariciye Nazırı Kordel Hul de günün adamı oldu.

Bu münasebetle Hul hakkında zikredilen bir sözü hatırlatalım:

Amerika Hariciye nazırı, her nereye bir sefir tayin etse, o adama dermiş ki:

— Londraya (veya Parise) sefir olduğunuz için doğrusu şansınız varmış.

Geçenlerde Vilyam Bulit Parise elçi tayin edildiği zaman daha nazırdan evvel kendisine:

— Parise elçi olduğum için talihim varmış, değil mi? demiş.

Kordel Hul cevap vermiş:

— Hah! Ben de şimdi onu söyliyecektim..

AMERİKAYA HARP BORCUNU TAMAMEN VEREN BİR DEVLET VAR

Dünyada yeni bir harp tehlikesinden bahsolunuyor, fakat hâlâ harp borçları diye bir heyula heran bütün gözler önünde yükselmektedir.

Büyük Harpte Amerikaya borçlanan devletlerin birçoğu borçlarını tamamile ödemek şöyle dursun, her sene vermeleri lâzım gelen muayyen taksitleri bile vermemişlerdir.

Yalnız Finlândiya bir istisna gösteriliyor: Bu memleket, harp borçlarının taksitini her sene muntazaman vermiş tek memlekettir. Bu sene Macaristan da, uzun müddet borcuna sadık olamamak vaziyetinden kurtulmuş ve geçen gün bu seneki taksite mahsuben Amerikaya on bin dolar kadar bir para vermiştir.

BU SENE HAVADA KIRILAN REKORLAR

Bir hafta sonra yeni bir seneye giriyoruz. onun için, biraz arkamıza bakalım...

1937 senesi tayyarecilik sahasında büyük rekorların kazanıldığı bir yıl olmuştur. Büyük rekorları kıran memleketlerin başında Rusya ile İtalya, Almanya ve Fransa gelmektedir.

Tayyarede: Rusya 11, İtalya 10, Fransa 4, Almanya 1, Amerika 1 rekor elde etmiştir.

Deniz tayyaresinde: İtalya 22, Fransa 1, Amerika 1 rekor kazanmıştır.

İtalya Alman rekorları arasında 100, 1000, yük ile 500 ve 1000 kilometre rekorları vardır.

Büyük bir şehirde yılda Üç bin yangın oluyor.

Yangın, eskiden İstanbulun en büyük belasıydı: Şehrin büyük yangınlarla harabeliklere dönmüş koca koca sahaları az mıdır?

Fakat, asri itfaiye teşkilâtı ile İstanbul artık büyük yangın felaketlerinden kurtulmuştur.. Bununla beraber, bilhassa kışın, yangın nufus çok olan yerler için daimî bir tehlikedir.

İstanbulda ki yangınlar hakkında elimizde bir hesap yok. Fakat, Fransada neşrolunan bir istatistikten öğrendiğimize göre, Parisde senede üste üste üç bin yangın oluyormuş.

Gene ayni istatistik bize, yangının en çok tehlikeli görülen yerlerden ziyade pek ihtimal verilmeyecek yerlerden çıktığını gösteriyor. Bu da yangın çıkmak ihtimali olan yerlerde sıkı tertibat almdığına, pek ihtimal verilmeyen yerlerde bu tedbirlerin ihmâl edildiğine bir delildir.

VAPURLA İKİ GÜNDE AVRUPADAN AMERİKAYA

Otomobillerde bugünkü şimşek süratı onlara verilen "havayı yarar„ şekilden ileri geliyor Arabanın üzerini ne kadar girintisiz çıkıntısız yaparsanız havanın mani olması o kadar azalıyor.

Bunu lokomotiflerde de tecrübe ettiler ve bugün Amerikada bulunan en hızlı lokomotif bu şekildedir.

Şimdi ayni usulü Okyanusları geçen büyük vapurlara da tatbik etmeyi düşünüyorlar. Bu hususta bazı mühendislerin hazırladığı bir modeli dün neşretmiştik. Bu modeldeki geminin bacası olmıyacak; gemi daha ince uzun bir şekil alacak.

Projeye göre, bu gemi Avrupadan Amerikaya iki günde gidebilecektir..

Dün Mecliste görüşülenler

Ankara 20 (Hususî) — Meclisin bugünkü toplantısında ihtiyat zabitleri ve ihtiyat askerî memurları kanununun üçüncü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir madde eklenmesine dair kanun lâyihası kabul edilmiş ve sanayi müesseselerinde, sigorta şirketlerinde kullanılan ecnebilerin yerini dolduracak Türk memur ve mütehassıs yetiştirilmesine, vakfa ait hisseli mahâl yerlerin hissedarlarına ne suretle satılacağına dair kanun lâyihalarının birinci müzakereleri yapılmıştır.

—o—

Süratli bir hava seferi

Atina, 20 (Hususî) — Gelecek ay başından itibaren yeni bir İtalyan hava postası sefere başlayacaktır. "Alsa Littoria„ ismi verilen bu seferler Roma — Pirendizi — Atina — Rodos arasında yapılacaktır. Yeni seferlerde çalışacak tayyareler üç motörlüdür saatte 320 kilometre süratleri vardır. Tayyareler 24 yolcu alabilecektir.

Yunanistanda Topçu Manevraları

Atina, 20 (Hususî) — Bugün Megara ovasında yapılmakta bulunan topçu atış manevralarına başvekilin emriyle Yunan ordusunun bütün topçu alayları zabitleri iştirak etmişlerdir.

BirZelzele

Atina, 20 (Hususî) — Atına rasathanesi evvelki akşam merkezî Atinanın cenubu garbisinde Girid denizlerinde bulunan şiddetli bir zelzele kaydetmiştir.

Zelzele Hanyada daha şiddetli olarak İspartada hissedilmiştir.

—o—

ROMANYADA SEÇİM

Bükreş, 20 (A. A.) — Bugün bütün Romanyada umumî mebusan intihabatı yapılmıştır. 64 parti bu intihabatta namzet gösterilmiştir. Fakat, bunların pek azı her yerde namzet çıkarmıştır.

Bugün akşama kadar ciddî hâdiselerin vukuuna dair hiç bir haber alınmamıştır. Halbuki, geçen haftalar içinde bütün memleketlerde her türlü siyasî davalar olmuş ve hattâ bu kavgalarda birkaç kişi de ölmüştü.

İntihabatın neticesi ancak yarınki salı günü belli olacaktır. Ayan seçimleri de çarşamba günü yapılacaktır.

Bugünün edebiyatını kimler hazırlıyor?

Kenan Hulûsi ve "Dörthanların kulaksızı,,"

— 4 —

Yazan: Hakkı Süha Gezgin

Kenan Hulûsi

…küçük hikâye …dar sınırları, …kere sanatkâra …diğine kanat …maz. Böyle bir …yazmağa baş- …adam, ip üs- …deki cambazlar …dikkatli, tetik …ul adımlar at- …zorundadır.

…pasın çapın- …dört başı ma- …hikâyeciler ise, …eyrek doğar- …işte Fransa gö- …zün önünde. …meşhur adam, …açmış, temiz- …genişletmiş …halde bile, …ayarındaki …ların çoğal- …a yardım edemedi.

…Kenan Hulûsinin bir küçük hi- …üstünde durmuştum. "Çalman …yı eşelerken, rastladığım çakıl- …verimli filizleri de oldukları gi- …termeğe çalıştım. Ama hakçası …bu türlü tetkik ve tenkitlerin hep …kalmağa mahkûmdurlar. Du- …inandırıcı olmazlar. Fakat …hanların kulaksızı,, bunlardan …iki formaya yaklaşan bu uzun hi- …sahibini, daha yakından, daha …çizgileri, daha güzel renklerile gö-

…erek kaydedeceğim, ilk müjde

…Hulûsi, bu hikâyesinde düz- …ruh tahlili yapmış; bu ruhun …geçişlerini, seciyeyi işleyişini …karşısındaki görüşlerini, va- …alışlarını, hiç aksaklığa düşür …yürütmüştür.

…sızın, bu bir tek macera içinde …düşündüğünü, heyecanın eline …bakışlarına nasıl sirayet etti- …görüyoruz. Bir his, eserde çabucak …gövdeyi saran bir kül oluyor. …bir kalemde bu, büyük bir değer …alkışlansa yeridir.

…vzu, odun yüklü bir eşeğin ardın- …dağlar, dereler aşan toy bir köylü …undan, bir dizel motörü makinis- …çıkışıdır.

…Kenan Hulûsi, okuyucudan haksız …alamalar istemeden, ilk bakışta im- …gibi görünen bu çapraşık mev- …işlemiş. Yalnız dekorları çizen elde …bir titreklik seziliyor. Satırlarda …ta, teferruata girmekten çekinen …korku var gibi. Bu da haklı, çünkü …adı geçen yerlerden, sanatkârın …geçmemiştir.

…noktada da, Kenan Hulûsinin …anmayacak, bir üstünlüğü göze …yor. Acemisi olduğu geçitlerde, …ye, hemen derunı hasbihllere dö- …yor.

…hanların kulaksız Alisi, güzel se- …bir tiptir. "Çalınmış tarla,, da, …ihtirasından alan bir "Ferhad,, …lıştım. Bunda da Türkün dillere …olan "Çarıklı erkânıharb,, ini …ve teknik sahasında belirmiş …um. Gerçekten bizde böyle hesaba, …sığmaz engin bir istidat vardır. …elâ, Çanakkale döğüşünde bir tek …Ramazan ağa, bütün bir Alman …heyetine taş çıkartmış, parmak …ştı. Sibirya, Basra, kanal kıyıları …onlarından kaçarak, ta İzmire …haritasız, puslasız - gelen ne- …çok görülmüştür. Bu, cihangirler …dan gelmenin bir mirası mıdır, …Fakat bu üstün yaradılış, …köylüsünde sık sık izine rastla- …olagan şeylerdendir. İşte "Ku- …Ali,, de de bunu görüyoruz. Mu- …hesabına bu, kuvvetli bir teş- …Kulaksız Ali, fabrika yapılırken,

…makineler kurulurken, uykusundan vazgeçerek Rus mühendislerini kuşkulandırmadan derin derin zekâ harcamış, bir örümcek soğukkanlılığile tetkikinin ağını kurmuştur.

Fakat henüz makine ona bütün sırrını vermediğinden, içinde ürküntülü bir şüphe yaşar.

Nitekim, sanatkâr bunu bize ne güzel gösteriyor.

... Bir yol ustabaşıların, fabrikadan uzaklaşmasını bekledikten sonra, hepsinin kurulduğu yerlere ayrı ayrı gidip her tarafını bir bir muayene ediyor; fakat dokunmaktan korkuyordu.

Henüz makinelerin adam akıllı kurulmuş olmamasına rağmen, dokunursa, bütün fabrikanın bir saniyede harekete geleceğini düşünüyor, Rus mühendisler yetişinceye kadar, içerde ne var, ne yoksa aç kurtlar gibi homurdana homurdana başlarını alıp dağ, taş demeyerek yürüyeceklerini zannediyordu. Kim bilir, belki de Dörthanlara doğru kaçacaklar, ne tarla, ne çift, ne çubuk bırakmayacaklar, analığının tezek kalkanlı kulübesini bile ezeceklerdi..,,

Şu birkaç satırda büyük bir kabiliyetin gölgesi yatıyor. Ne kadar zeki olursa olsun, iptidai adam, dumanlı nefesler püsküren kızgın bir makine karşısında böyle evhamlar geçirir.

Muharrir, bu ruh sırrını çok iyi sezmiş ve hiçbir noktasını kaçırmayarak, cümlelerin filmine çekmiştir. Yurdda her başarışı benimsiyen, her muvaffakiyetle öğünen bir adam olduğum için, bu genç istidadı okurken, sevindim.

Bitirirken bir tek öğüt de vereceğim: Hikâyede köylü ağzına zoraki bir meyil var. Her yapma şey gibi bu da zevke çarpıyor. Sakınmalı! Çünkü sanat göz gibidir, en küçük bir tozdan bile incinir.

Kayseride Atatürk günü

Dün büyük törenle kutlandı

Kayseri, 20 (Hususî) — Bugün Kayseri büyük bir bayram gününü kutladı.

Ulu Önderimiz Atatürk, bundan on sekiz sene evvel, Sivasta "Misakı Millî,, yi kararlaştırdıktan sonra Ankaraya giderken Kayseriye 20 kânunuevvel günü uğramıştı.

Kayserinin tarihindeki bu büyük hâdisenin yıldönümü bugün heyecanlı bir tören ve tezahüratla kutlandı, bütün Kayseriliiler Ulu Öndere olan sonsuz bağlılıklarını bir kere daha ifade ettiler.

ALMANYADA YABANCI MUSİKİ SANSÜRE TÂBİ

Berlin, 20 (A. A.) — Bütün ecnebi musikileri, bundan böyle Alman musiki odasının sansürüne tâbi olacaktır. Bu bapta çıkarılmış olan emirnamede Alman musiki odası reisi, bu tedbirden maksat, arzu edilmiyen müziklerin Alman milleti üzerindeki tehlikeli va zararlı tesirini durdurmak olduğunu beyan etmektedir.

ŞEHİR HABERLERİ

Dün büyük bir kaza atlatıldı

Az kalsın ikinci bir şişhane facıası meydana geliyordu

Dün gece İstanbulda ikinci bir Şişhane yokuşu faciası olmasına ramak kalmıştır.

Akşam üstü 18 sularında Topkapı Sirkeci seferini yapan 550 numaralı tramvay arabası ağzına kadar dolu olduğu halde son süratle Beyazıddan Aksaraya doğru inmekte iken, birdenbire kızak yapmış, ve tramvayın içinde bulunan yolcular telâşa düşmüştür. Bu arada "Ölüyoruz imdat!,, diye haykıranlar, Şişhane yokuşundaki facia gibi hepimiz sakat olacağız diyenler olmuştur. Bunun üzerine tramvaydaki yolcular büsbütün heyecana düşmüş, tramvay arabası Lâleli tramvay durağında da duramayınca bütün halk kapıları açarak atlamağa teşebbüs etmiştir.

İşte bu sıralarda atlayan 10 kişi arasında bilhassa Tıbbiye mektebinden Enver adında bir talebe fena halde düşmüş, başından kolundan ve bacağından ağır surette yaralanmıştır.

Enver derhal yetişen halk tarafından kaldırılarak en yakın Lâleli eczahanesine götürülmüş, ilk tedavisi yapıldıktan sonra conkurtaran otomobili ile Cerrahpaşaya kaldırılmıştır.

Kızak yapmış olan tramvaydaki yolculardan bir kısmı atlamış ise de bir kısmı tramvay ve biletçilerin ten…atları ile yerlerinde oturmuşlardır.

Tramvay 20 — 30 metre kadar böylece ıkzak yaptıktan sonra vatmanın büyük gayreti ve dökülen kum sayesinde tramvay durdurulabilmiştir.

Hâdiseyi, müteakip, polis tahkikata girişmiştir. Vatman ve ufak tefek yaralar alan yolcuların ifadeleri alınmıştır. Ağır yaralı olarak yalnız tıbbiyeli talebe Enverden başka kimse yoktur.

Arabaya hiç bir şey olmamıştır.

Tramvayın kızak yapmasının sebebi, yağmur dolayısiyle ıslak olan raylardan ileri geldiği anlaşılmıştır.

İkinci Bir Kaza Daha

Akşam üzeri yine saat 18 ve 19 sularında Şehzadebaşında ikinci bir kaza daha olmuş ve 4151 numaralı otobüsle bir tramvay arabası çarpışmış ve otobüs içindeki su damacanaları kırılmış, otobüs zedelenmiştir.

Bir Tramvay Da Tutuştu

851 numaralı vatmanın idaresindeki Sirkeci - Topkapı tramvayı evvelki akşam Aksarayda Yusufpaşadan geçerken elektrik kontak yapmış, etrafa şerareler saçılmaya başlamıştır.

Bu vaziyet karşısında yolcular heyecana düşmüşler, tramvaydan kendilerini yere atmışlardır.

Yolcular arasında bulunan Fatma isminde bir kadın da atlarken düşmüş, muhtelif yerlerinden yaralanarak hastahaneye kaldırılmıştır.

Sundurma inşaatı bitti

Bir müddettenberi Sirkecide eski gümrük binasının önünde yapılan sundurmanın inşaatı evvelki gün bitmiş ve dün liman işletme idaresince sundurma açılmıştır.

Fakat aynı yerde yapılan yolcu salonunun inşaatı henüz bitmediğinden sundurma da bu ayın sonunda yolcu salonunun inşaatı ikmal edildikten sonra yapılacak merasimden sonra muamelelere başlayacaktır.

—o—

Keman resitali

Konservatuvarın genç muallim muavinlerinden bay İskender Ardan önümüzdeki pazar günü bir keman resitali verecektir.

Bay İskender profesör bay Seyfeddin Asalın takdimile resitalini verecek, beynelmilel musikişinasların eserlerinden parçalar çalacaktır.

Bay İskender konservatuvarın ilk m…unlarındandır. Kısa bir zamanda kıymetini takdir ettirmiş, müesseseye muallim muavini olmuştur.

Maarif eminlikleri

Yeniden kurulacağı haberleri asılsız

Kültür Bakanlığı teşkilâtının ve mevcut teşkilâtın, genişletileceğini yazmıştık.

Dün çıkan bir gazete lâğvedilen Maarif eminliklerinin yeniden tesis edileceğni ve ilk tedrisat müfettişlerinin de buraya bağlanacağını yazmıştı.

Yaptığımız tahkikata göre, maarif eminlikleri lâğvedilmiş olduğundan bir daha kurulmayacaktır. Yeni teşkilâtın maarif eminliklerin alâkası yoktur.

Antrepo Buhranı

Liman direktörü bir heyetle tetkiklere başladı

Mumhane antreposunun yıkılmasından sonra, limanımızda antrepo buhranı baş gösterdiğini yazmıştık.

Liman işletme direktörlüğü bu buhrana karşı tam bir tedbir almak üzere dünden itibaren faaliyete geçmiştir.

Bu cümleden olarak liman işletme direktörü Raufi Manyas, ikinci direktörü Hamid Saraçoğlu ve antrepolar şefi Zihni bir heyet halinde limanda bazı tetkikata geçmişlerdir.

Heyet, evvelâ limanın İstanbul kısmındaki antrepolarını tetkik etmiş, bundan sonra Kasımpaşaya giderek burada antrepo olmağa müsait bina olup olmadığını araştırmıştır.

Müsait bina bulunduğu takdirde derhal antrepo haline çevrilmesi için icap eden hazırlıklara geçilecektir.

İstanbulda antrepo ihtiyacının baş göstermesine sebep, yalnız Mumhane antreposunun yıkılması değildir. Son zamanlarda limanda iş hacminin artmış olmasıdır. Bu yüzden bir tarafta vesait buhranı da kendini bütün şiddetile aşağı vurmuştur.

Liman idaresi gerek vesait buhranının gerekse antrepo azlığının önüne geçmek için esaslı bir surette tedbirler almak üzere bulunmaktadır.

—o—

İhracatı kontrol

Vekâlet tarafından dörtyola üç mütehassıs gönderildi

Birçok ihracat maddelerimizde tatbik edilen standardizeden çok iyi neticeler alındığı için İktısat vekâletinin portakal ve mandalıne ihracat maddelerimizin de stadardize edilmesine karar verildiğini yazmıştık.

Dün Ankaradan şehrimiz iktısat dairelerine gelen malûmata göre, ihracat konturolörlerinden üç mütehassıs portakal ve mandalinelerimizin vaziyetini tetkik etmek üzere Dörtyola gönderilmiştir.

Bu mütehassıslar orada bir ay kadar kalarak bu mıntakamızın portakal ve mandaline istihsalatını artırma imkânı olup olmadığını araştıracak vealâkadar müstahsillerle görüşeceklerdir. bu görüşmelerden sonra Vekâlete geniş bir rapor verilecektir.

İktısat Vekâleti bir taraftan tetkikat ile meşgul olurken diğer taraftan bazı alâkadarlar Cezayirin son zamanlarda bilhassa artan portakal ihracatının vaziyetini tetkik etmeğe başlamışlardır. bu hususta İktisat Vekâletine ayrıca ra rapor verilecektir.

—o—

Iki ayda elli altı yangın

Eylûl ve teşrinievvel aylarında İstanbulda 56 yangın vakası olmuştur. Bunlardan yirmi beşi İstanbul, on üçü Beyoğlu, altısı Kadıköy, beşi Üsküdar ikisi Bakırköy, beşi İstinyede olmuştur.

Yangın çıkan binaların on tanesi sigortalıdır.

Karasularımızda bir kaza

İngiliz ve Yunan bandıralı iki vapur çarpıştı

Evvelki gece saat 8,30 da Çanakkalede Türk kara sularımız dahilinde bir deniz kazası olmuştur.

Bu kazanın tafsilâtı hakkında henüz İstanbul ticaret müdürlüğüne bir haber gelmemiş olmakla beraber ilk gelen telgrafta İngiliz bandıralı Hanne vapurile aksi istikamette giden Yunan bandıralı Traki vapurunun suların akıntısına kapılarak birbirlerinin üzerlerine düşmek suretile çarpıştıkları bildirilmiştir.

Yunan vapuru müsademe neticesinde oldukça ehemmiyetli surette yaralandığından en yakın Çanakkale iskelesine giderek demirlemiştir. İngiliz Hanne vapuru ise ehemmiyetli hiçbir yara almadığından hâdiseyi müteakip yoluna devam etmiştir.

Çanakkale liman reisliği ve müddeiumumiliği hâdise etrafında tahkikata geçmiştir.

Bu hususta Yunan vapurunun kaptan ve tayfalarının ifadeleri alınmağa başlanmıştır.

Karadenizde fırtına alâimi

Dün Karadenizde seyahat eden vapurlardan şehrimiz deniz ticaret müdürlüğüne ve deniz yollarına gelen telgraflarda kara denizde bir fırtına alâimi görüldüğü bildirilmiştir.

Rüzgâr garp istikametinde büyük bir şiddetle estiği için vapurlar seyirlerinde güçlük çekmektedirler.

—o—

Türk-Bulgar hududunda gümrük binası

Gümrük ve inhisarlar vekâleti Türkiye ile Bulgar hududu arasında yeni bir gümrük binası inşasına karar vermiştir.

Bu binanın inşa edilmesine sebep, söylendiğine göre, bu hudutta son zamanlarda yapılmakta olan fazla kaçakçılığın önüne geçmek içindir.

—o—

Esnaf cemiyetleri toplantısı var

Bu ayın 29 undan itibaren üç gün devam etmek üzere esnaf cemiyetleri toplanarak 937 senesinin hesapları kapatılacaktır.

Ayrıca toplantılarda cemiyetin mevcudatı esnaf murakipleri tarafından tetkik edilecektir.

—o—

Üsküdarda yangın

Üsküdarda Selimiye cami sokağında, kahveci Arife ait üç katlı ahşap evde dün bir yangın çıkmışsa da derhal yetişen itfaiye grubu tarafından söndürülmüştür.

Ön kaplama ve çatısının bir kısmı yanmıştır.

* Şimdiye kadar ekseriyet toplanmadığı için yapılan Garsonlar Cemiyeti idare heyeti intihabı bugün yapılacaktır. Yarın da Dokumacılar Cemiyeti idare heyeti intihabını yapacaktır.

* Temmuz, Ağustos, Eylül aylarında İstanbulda Belediye hududu içinde 1511 çift evlenmiştir.

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 Krş.
6 aylık	475	820 Krş.
Yıllık	900	1600 Krş.

Tarifesinden Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN İŞLERİ TEL: 20335

SON HABERLER

Avrupadaki siyasî temaslar

Avusturya - Çek gizli konuşması

Roma misakı devletlerinin konferansında bu da görüşülecek

Budapeşte, 20 (A. A.) — Rogelli Ujsag gazetesi, Roma protokallarını imza etmiş olan devletler konferansının şu meselelerle meşgul olacağını yazmaktadır:

Duçe'nin Berlin seyahati; B. Stoyadinoviç'in Roma seyahati; B. Delbos'nun seyahati; Alman - Leh münasebati; Avusturya ile Çekoslovakya arasında geçenlerde yapılan mahremane görüşmeler; Macaristan ile Küçük İtilâf arasındaki müzakerelerin bulunduğu hal; İtalya'nın Milletler Cemiyetinden çekilmesinin Avusturya ve Macaristan üzerindeki muhtemel tesirleri, nihayet, İtalya, Avusturya ve Macaristan arasındaki ticarî münasebetler..

B. Ciano ile B. Şuşnig'in 9 sonkânunda buraya gelecekleri söylenmektedir.

Delbos Cumhurreisi İle Görüştü

Paris, 20 (A. A.) — Lebrun, dün akşam Delbos'u kabul etmiştir. Nazır kendisine seyahatı hakkında da malûmat vermiştir.

Delbos, bundan sonra başvekil ile uzun bir mülâkat yapmıştır.

Seyahat Ve Almanya

Paris, 20 (A. A.) — Paris - Soir gazetesi, B. Delbos'un yapmış olduğu seyahatin, B. Von Neurath'ın hareketi ile de sabit olduğu veçhile, Almanya aleyhine müteveccih olmadığını bilâkis Almanya ile umumî bir hal suretini kolaylaştırmağı istihdaf etmekte bulunduğunu kaydetmektedir.

Ispanyada galebe Cumhuriyetçilerde

Bir şehri âsilerden almak üzereler

Fasta Frankoya karşı isyan çıktığı haber veriliyor

Teruel cephesi, 20 (A.A.) — Havas ajansının muhabiri bildiriyor:

Cumhuriyetçilerin Teruel şehrine karşı dün saat 18'de başladıkları taarruz muvaffakıyetle neticelenmiştir. Bütün gün milisler şehri müdafaa eden Frankocuların mevzilerine taarruz etmişlerdir. Cumhuriyetçiler, Escandon kalesi ile mevzilerini ve Castrellon sırtlarını zaptettikten sonra şehrin mezarlığına girerek Teruel'in ilk evlerinin önüne kadar gelmişlerdir.

Her tarafta anudane ve pek şiddetli ççarpışmalar olmuştur. Gecenin ilk saatlerinde kuvvetli projektörlerin ışığı ve bombardıman neticesinde çıkan yangınların alevleri içinde şehrin surları önünde muharebeler olmuştur. Hükûmetçilerin, şehrin tahliyesi için sivil ahaliye mühlet vermiş oldukları malûmdur.

Ötekiler Ne Diyor?

Salamanca, 20 (A.A.) — Frankist tebliğ:

Teruel havalisinde cumhuriyetcilerin şiddetli hücumları geri püskürtülmüştür. 10 cumhuriyet tayyaresi düşürülmüştür.

Fasta Da Ahali İsyan Mı Etmiş?

Sevill 22 (A.A.) — General Keipo Dellano, İspanyol Fasında yerli ahalinin isyan ettiği hakkındaki haberi tekzip etmiştir.

General demiştir ki: "Bilâkis ahali General Frankoya karşı sempati ve sadakatini izbarda devam etmektedir."

Perpingnan, 20 (A.A.) — Bugün öğledenberi hudut İspanyollar tarafından Perthusda kapatılmış bulunuyor. Henüz teeyyüt etmiyen haberlere göre, buna sebep Gerona garnizonunun isyan etmiş olmasıdır.

Yugoslavya Frankoya Ataşe Gönderdi

Belgrat, 20 (A.A.) — Bahriye binbaşısı Maşuraniç Yugoslavyanın General Franko nezdine ticaret ataşesi olarak tayin edilmiştir. Maşuraniç bu gün Salamankaya hareket etmiştir.

Japonya korktu

(Üstyanı birincide)

ne karşı takip edilecek hattı hareketi kararlaştıracak olan konferansı tehir etmeğe karar vermişlerdir.

Anlaşıldığına göre, Japon makamatı, Kantonun muhasarasından ibaret olan plânlarının icrasına devam etmeden evvel son hâdiseler üzerine İngiltere, Amerika, Rusya ve Almanyanın ne gibi bir hattı hareket takip edeceklerini öğrenmeği tercih etmekte ve Kantona karşı yapılacak bir taarruzun şimdiki ahval ve şerait dahilinde gayri müsait aksülâmeller tevlit etmesinden korkmaktadır.

RUSYA YARDIM EDİYORMUŞ

Diğer taraftan efkârıumumiye Çin zimamdarlarının evvelki gün Hankeuda akdettiği konferansa büyük bir ehemmiyet atfetmekte ve Japonyaya karşı müdafaa tertibatı alınması kararına teessüf etmektedir.

Gazeteler, böyle bir kararın Sovyetlerin tesiri altında ittihaz edilmiş olduğunu iddia etmekte ve bu karar ile yeni Sovyet sefirinin muvasalatı arasında bir münasebet görmektedir.

Gazeteler, diğer taraftan Rusyanın Çine mühim miktarda harp malzemesi vermiş olduğunu idda etmektedir.

KIM DAHA EVVEL ATEŞ ETTİ?

Hariciye nezareti namına söz söylemeğe salâhiyettar bir zat, Panay hâdisesi esnasında, balıkçı gemilerine binmiş olan Japon askerlerinin topçekere mitralyöz ateşi açarak batırmış, hatta topçekere çıkmış olduklarını itiraf etmiştir. Bu hattı hareketin sebebi ne olduğunu izah etmiyen bu zat, yalnız hâdisenin kısmen riyet şeraitinin fenalığından ileri gelmiş olduğunu ilâve etmiş ve Japonlarla Panay müretteba-tından hangi tarafın daha evvel ateş açmış olduğunu meydana çıkarmak için tahkikat yapılmakta olduğunu söylemiştir.

LONDRA NE DÜŞÜNÜYOR?

Londra 20 (A.A.) — Times (Taymis) hariç olmak üzere sureti umumiyede İngiliz gazetelerinin noktai nazarı şudur:

"Tokyo, İngiliz hükûmeti adamları, tarafından derpiş edilen tedbirlerin tatbik edilmesine meydan vermemek için garp devletlerinin infialini mucip olacak şekilde hareket etmemeğe ve Çinde yeni hâdiseler çıkmasına mani olmağa karar vermiştir.

"Times,, gazetesi ise, cereyan eden hâdiselerin vahim olduğunu ve Amerikalıların bu hâdiseleri büyük bir ciddiyetle nazarı itibare almakta haklı oldukları noktasında ısrar etmektedir. Bundan başka Vaşington muhabiri, yazdığı makaleye "gerginlik artıyor,, başlığını koymuştur.

"Daily Telgraph,, gazetesi, Mautikus imzasile neşrettiği bir mektupta İngilterenin Uzak Şark filosunun 5 zırhlı, 7 büyük kruvazör, 9 hafif kruvazör, bir tayyare gemisi, 9 torpito muhribi ve 15 denizaltı gemisile takviye edileceğini yazmaktadır.

Daily Chronicle, herhalde Çinde hareketa geçmek lâzımgeldiği takdirde Uzak Şarktaki İngiliz menfaatlerinin Japonların eline geçeceğini zannetmektedir.

AKDENİZİ İHMAL ETMEK

Londra 20 (A.A.) — Havas ajansı muhabirinden:

İngiliz filosunun büyük bir kısmının Singapura gönderilmesi ihtimali dolayısile Akdenizin müvazenesini temin için Fransa ile İngilterenin daha sıkı bir mesai birliği yapmaları zaruret halini almıştır.

Eğer İngiliz kabinesi, önümüzdeki çarşamba günü akdedeceği içtimada Uzak Şarka harp gemileri göndermeğe karar verecek olursa Fransız ve İngiliz amirallık daireleri, Akdenizde ve Atlas Okyanusunda derhal yeni bir ta-

Suriye Başvekili

Bugün Ankarada

Müzakerelerden sonra yarın hareket edecek

Iki gündür şehrimizde bulunan Suriye başvekili B. Cemil Mardam dün akşamki ekspresle Ankaraya gitmiştir.

B. Cemil Mardam istasyonda Vali, emniyet direktörü Fransız konsolosu ve bir müfreze polis tarafından uğurlanmıştır.

Komşu memleket başvekili Ankarada hükûmet erkânımızla müzakerelerbulunduktan sonra doğruca Şama gidecektir.

Ankaradaki Misafirlik Programı

Ankara, 20 (Telefonla) — Yarın *(bugün)* İstanbuldan şehrimize gelecek olan Suriye başvekili B. Cemil Mardam garda Hariciye Vekilimizle Başvekâlet müsteşarı tarafından karşılanacaktır. Suriye başvekili yarın gece burada kalacak, çarşamba akşamı Ankaradan hareket edecektir.

Misafir başvekil şerefine yarın gece Hariciye Vekilimiz Doktor Rüştü Aras tarafından Ankarapalasta bir ziyafet verilecektir. Dahiliye Vekili ve Parti Genel Sekreteri B. Şükrü Kaya da, Suriye Başvekiline Çarşamba günü Anadolu klübünde bir ziyafet verecektir.

Fransız Heyeti Gitti

Ankara, 20 (Telefonla) — Hatay anlaşması mucibince hükûmetimizle temas ve müzakerelerde bulunan, Fransanın Suriye kumandanının başkanlığındaki heyet bu akşamki Toros ekspresile Ankaradan hareket etmiştir.

Saadabat Misakı Mecliste

Ankara, 20 (Telefonla) — Türkiye, İran, Efgan ve İrak arasındaki akdedilmiş olan Sadabat misakının tasdiki için hükûmet tarafından Büyük Millet Meclisine bir lâyıha verilmiştir.

—o—

Ingiltereden Italyaya

Bir ihtar!

Londra, 20 (A. A.) — Hariciye nazırı Eden Avam Kamarasında yaptığı beyanatta, İtalya Filistindeki propagandasına nihayet vermediği müddetçe İtalyan - İngiliz münasebetlerinin iyileştirilmesi için yapılacak konuşmalara müsait bir hava yaratılmasına imkân olmadığını İtalyan büyük elçisine ihtar ettiğini söylemiştir.

—o—

Harice gidecek bazı memurlar hakkında

Ankara, 20 (Telefonla) — Umumî, mülhak hususî bütçelerle Belediye bütçelrinde maaş ve ücret almakta olanlardan harice hizmet ve tetkik maksadiyle gideceklerin azamî iki yıl müddetle hariçte geçirecekleri müddet zarfında maaş ve ücretlerini alabilmeleri hakkında hükûmet tarafından Meclise bir kanun lâyrhası verilmiştir.

Universite Rektörü

Ankaradaki temaslarına dair gazetemize mühim beyanat verdi

Üniversite rektörü Bay Cemil Bilsel evvelki gün Ankaradan şehrimize gelmiştir. Rektörün dün çıkan gazetelerdeki beyanatı doğru değildir.

Bay Cemil Bilsel kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza Üniversite işleri etrafında şunları söylemiştir:

"— Başvekil Celâl Bayar'ın Üniversiteyi ziyaret etmesi bizim için büyük bir saadet olmuştur. Bu sayede Üniversitenin bazı eksiklikleri en kısa bir zamanda tamamlanacak ve üniversitedeki çalışmamıza yeni bir hızla devam edilecektir.

Kültür Bakanı Sayın Saffet Arıkan Üniversitenin bütün ihtiyaçlarını esaslı surette tetkik etmiş ve Üniversite bütçesini fevkalâde bütçe ile yapılacak işler de dahil olmak üzere iki buçuk milyon lira olarak tesbit etmiştir. Böylece Üniversitenin bütün ihtiyaçları karşılanmış ve tamamlanmış olacaktır.

Üniversite bütçesinde profesör ve doçentlerle asistanların vaziyeti gözönünde bulundurulmuş ve mevcut kadroya elli asistan ve yedi baş asistan ve 24 doçent ilâvesi kabul edilmiştir.

Fevkalâde bütçenin bir milyon 145 bin lirası Tıb fakültesinin ihtiyaçlarına ayrılmıştır. Bunun 503 bin lirası yeni yapılmakta olan kliniklerin tesisat masarıfına, 100 bin lirası Guraba hastahanesinin tanzimine, 200 bin lirası yeni açılacak anatomik patolojik, anatomik isparimentoli ve ijyen enstitülerinin yerleşeceği binaya sarfedilecektir.

Bugün merkez binasında bulunan şimi biyolojik ve fizyolojik enstitüleri de, anatomik patolojik enstitüleri yerine nakledilerek merkez binası da hukuk ve iktısat fakültelerine ayrılacaktır.

Haydarpaşadan nakil sırasında yapılamamış olan birçok lüzumlu işler bu suretle fakültenin lüzum gösterdiği şekli almış olacaktır.

Fen fakültesine tahsis edilen para, 950 bin liraya yakındır. Bunun 150 bin lirası, kimya enstitüsünün tesisatı için ihale bedeli olarak bugün büdçede mevcut 300 bin liraya ilâve edilecektir.

460 bin lirası ile, fakültenin muhtelif eksiklikleri tamamlanacak ve 320 bin lirası fizik enstitüsünün inşasına tahsis olunacaktır.

Edebiyat fakültesi binasının modernize edilebilmesi için 100 bin, merkez binasının arkasında yeni yapılacak (2000) bin kişilik konferans salonu ve hukuk ve iktısat fakültelerinin ders okuyabilmeleri için sınıf yapılmasına vesaire için 200 bin, talebe yemekhane ve istirahatı için 100 bin, hukuk enstitüsü için 50 bin lira ayrılmıştır.

Yüksek muallim mektebinin Vefadaki binaya naklinden sonra burada üniversite emrinde bir talebe yurdu olmak üzere gelecek sene açılacaktır. Burası 450 kişilik olacaktır.

Atatürk Heykeli

Atatürkün Üniversitede dikilecek heykelinin plân ve projeleri profesör Beling tarafından yapılmaktadır.

Bugüne kadar bunun bitirilememiş olmasının tek sebebi canlandırılacak mevzuun ehemmiyetidir. Heykel, Atatürkün cumhuriyeti gençliğe emanet edişini, gençliğin bunu kavrayışını, gösterecektir.

Üniversite gençliğinin ve onları yetiştirme mesuliyetini üzerlerine alanlara minnet ve bağlılığın canlı ifadesi olan heykelin açılma merasimi üniversitenin büyük günü olacaktır.

Size bu güzel haberi verdiğim gün ben Hukuku düvel profesörlüğüne başladığımın 30 uncu yılına rastlamaktadır.

Profesörlüğümün son on üç senesi doğrudan doğruya gençliğin hizmetinde geçti. Bunu kendine şeref sayan bir insan sıfatiyle, Üniversitenin çalışkan ve faziletli bütün talebesine ve yurdun her tarafını şenleten meziyetli talebeme en iyi dileklerimi gazetenin vasıtasiyle ulaştırırım.,,

Garp lisanı bilen memurlar

Ankara, 20 (Telefonla) — Garp lisanlarından birine vakıf olanların mer'iyete tayinlerinde bir derece yüksek maaşa hak kazanmaları hakkında, bu "Garp lisanı,, tabiri içine hangi dillerin girdiğinin tefsir ve tesbit edilmesini hükûmet Meclisten istemiştir.

Şeker gümrüğü indirildi

Ankara, 20 (Telefonla) — Hariçten idhal edilecek şekerin gümrük resminin indirilmesi hususunda verilmiş olan karar hükûmet tarafından, tasdik edilmesi için, Meclise bildirilmiştir.

Bu karara göre, 1938 haziranına kadar memlekete idhal edilecek şekerden 15 kuruş gümrük resmi yerine mikâp şeker için 13,5, kristal şeker için 11,5 kuruş resim alınacaktır.

Halkevlerinde konferanslar

Ankara, 20 (Telefonla) — Ankara ve İstanbul Halkevlerinde üniversite doçentleri tarafından konferanslar verilmesi kararlaştırılmıştır.

Trabzon - İran yolunda

Ankara, 20 (Telefonla) — Trabzon - İran yolu üzerinde Devlet Demiryolları idaresi tarafından otobüs, kamyon ve otomobil işletilmesi hakkında nizamname hazırlanmıştı. Bu nizamnamenin yürürlüğe girmesi Vekiller Heyetince kararlaştırılmıştır.

Yol meselesi

(Üstyanı birincide)

O halde nasıl bir demiryolu plânımız varsa, nasıl bir sanayileşme programımız varsa yol işini de esaslı surette plânlaştırmamızdan ve ondan sonra bu plân dairesinde tatbikata geçmemizden başka çare yoktur. Bu tarz bir plân ile yol işini başarmak ise her şeyden evvel bir para meselesidir. Öyle görülüyor ki Nafia Vekâleti bu para işini halletmek için en muvafık şekil olarak kazanç vergisini esas tutmağı düşünmüştür. İşin bu ciheti bir bütçe ve maliye meselesidir. Tabii Nafia Vekâletinin teklifi alâkadar maliye makamları tarafından tetkik edilecektir.

Yalnız burada bizim umumi dikkate arzetmek istediğimiz bir nokta vardır. Yol parası evvelce mükellef başına 9 lira iken hasılatı senede 9,5 milyon lira tutuyordu. Yol parası 4 liraya indirildikten sonra bu varidatın hasılatı yarıya inceği tahmin olunabilirdi. Fakat böyle olmadı. Yol parası 4 liraya indikten sonra da alınan senelik hasılat yine 9,5 milyon liradır!

Demek ki devlet varidatını artırmak için sadece vergi nisbetlerini artırmak kâfi gelmiyor. Bunun aksine olarak vergi nisbetini indirmekle de vergi hasılatı eksilmiyor.

Netice yol vergisine de mükelleflerden büyük ekseriyetin iştirak edebileceği bri şekil vermek, bu suretle toplanacak yol parasını da mutlak surette yola sarfetmek lâzımgeliyor.

Yol meselesini halletmek için mühim olan ikinci nokta şudur: Bir taraftan yol yapmağa çalışırken diğer taraftan mevcut yolları muhafaza etmek; bunun için de bütün memlekete şâmil yol muhafaza teşkilâtı, daimî yol amelesi teşkilâtı yapmak.. Zira büyük fedakârlıklar ile yapılan yollar devamlı bir bakım ile muhafaza edilmediği için bir kaç yıl içinde hiç yapılmamış bir hale geliyor.

AŞIM US

Kan Kuyusu

Yedikule zindanlarında BIR KRAL

Yazan: Niyazi Ahmet — Sayı: 6

Karadeniz ortasında esrarengiz yelkenli

dığım vakit söz söylemekten korkan adam haline geleceğim. Bana acı. ...rtar beni artık.

Ömer doğru söylüyordu. Murad ağa ...cuğu körletiyorum. Biran evvel hür ...yetine kavuşmalıdır.,, diye düşündü. ...bah olur olmaz kule kapılarını kapa...rak velinimeti olan paşaya gitti. Kendisi için teşekkürler ve dualar ettik sonra bir seneden fazladır hapsedilmiş bulunan Ömer için şefaat dilendi:

— Bir cahillik yaparak hapse atıl..., genç ve gürbüz bir delikanlıyı öy... kulelerde çürütmek günahtır. Vatan ...dan hizmet istesin. fayda görür. Dedi:

Aradan bir hafta geçmişti. Ömerin serbest olduğu müjdesi verildi. Murad ağa ile Ömer gene ağlaşarak ayrıldılar.

— İşte onu ben de bilmiyorum. O ...ni Alamut kalesinde iken kurtarmak ...emişti. Her Kafkas kızı gibi cesur ...her Kafkas kızı gibi güzel bir kız. Kendisini iki defa görmüşüm. Bi...nci görüşümü hatırlayamıyorum. O vakit Kraldım. Kendisi ile konuşmu...m. Bunu kendisi bana söyledi. Ha...layamadım. İkinci görüşümü ise u...tamıyorum. Karanlık bir odada gö...düşük. Benden uzaklaşırken yüzünü ...ve son defa gördüm. Bir daha görmedim.

— O da seni seviyor mu acaba?

Simon garip garip Murad ağanın ...züne baktı. Verecek cevabı yoktu. ...u suali kendi kendisine hiç sormamış... Dudakları kımıldadı:

— O da beni seviyor mu acaba?

Diye düşündü. Birden aklına sevme...ni ihtimali gelerek ürperdi. Marya...ken kısini sevmesini istiyordu. Ona ...acı vardı. Bunu hissediyordu.

— Bilmiyorum?... diye cevap verdi.

Her ikisi sustular. Uzun müddet bir ...y söylemediler. Simon derin derin nefes alıyor, fısıltı halinde bir şeyler mırıldanıyordu. Murad ağa nefes almaktan bile çekinir gibi idi. Düşünüyordu. Simona acıyordu. Fakat elinden ne gelebilirdi.

O gün bu bahsi bir daha açmadılar. Murad ağa Simonu düşünürken Ömeri hatırlayor, evlâd sevgisini sevgili ...e mukayese ediyor.

— O da benim Ömerimi sevdiğim gibi o kızı, belki daha çok seviyor, diyordu.

Murad ağa böyle düşünürken içi ...ladı. Ömerden ayrıldıktan sonra bir defa görmüş, bir daha ondan haber alamamıştı.

Tuhaf bir hissin tesiri ile Murad ağa da o günden sonra kendine geleme... hergün düşünüyor, kendi kendine mırıldanıyordu.

Simon bunun farkında olmuyordu. Halbuki Murad ağa da derdini dökmek ihtiyacında idi. Fakat o Simon gibi yapmadı. Kendisi anlattı:

— Ben de senin gibi dertliyim. Benim de sevgilim, yegâne sevgilim ka...p... diyerek başladı. Oğlunun macerasını anlattı. Bir gece misafir geldiği ve kendisine bir arkadaşının çocuğu diye tanıtmış olduğu gencin oğlu Ömer olduğunu söyledi.

Murad ağa hem anlatıyor, hem de bir çocuk gibi ağlıyordu. Hıçkıra hıçkıra.

— Onu bir daha görmeden ölürsem gözlerim kapanmıyacak... diyordu.

Murad ağanın göz yaşları, Simon'a kendi derdini unutturdu. Elinden gel...e, ihtiyar arkadaşının, daha doğrusu ...misinin arzusunu yerine getirmek için her şeyi yapacaktı. Fakat elinde ...şey yoktu. Ne ...bil'rdi.

— Üzülme, dedi. Bu dünyada her ...y oldu. Ben Ömeri hatırlıyorum. O babasını unutacak, ona iztırap verecek bir çocuk değildir. Bir gün gelip seni ...lacak.

Murad ağa ile Simon o gece dertleştiler ve ayrıldılar. Gece Murad ağa hep Simonu düşündü. Simon da Murad Ağanın oğlunu düşünerek uykuya daldı.

Esrarengiz Gemi

Hafif bir meltem rüzgârına yelkenleri açan "Karakız,, adlı gemi, Karadenizin dalgalarını yararak ilerliyordu. Boğazı çıktıktan sonra gemiye mümkün olduğu kadar sürat vermek için açılan yeni yelkenler, biraz daha yol alındıktan sonra her ihtimale karşı hazırlanan silâhlar, bu geminin esrarengiz bir maceraya atılmış olduğunu gösteriyordu. Görünüşte hiç bir fevkalâdelik yoktu. Her vakit rastlanan yolculuklardan biri farzedilmemesi için herhangi bir sebep te gösterilemezdi. Yalnız gizli yelkenlerin takılması, tayfalarının en kuvvetli düşmanla da olsa çarpışmağa hazır bir vaziyette bulunmaları, en nihayet ambarın altındaki gizli bir odada başbaşa vermiş üç kişinin umulmaz tehlikelere karşı durmak için mütemadiyen tedbir aramaları, "Karakız,, gemisinin esrarengizliğini ortaya koyuyordu.

Oturuş ve konuşuşundan reis ve âmir olduğu belli olan iri yarı biri, yanında saygı ile oturmuş adamlarına şöyle diyordu:

— Bu, ne açık denizlerde av aramağa, ne de herhangi bir yere baskın vermeğe benzer. Seferimiz hepsinden tehlikeli olduğu gibi, bir daha hiç birimize para derdini vermiyecek kadar da mühimdir. Anlıyorsunuz ya vurgun hepimizi doyuracak.

Gözlerini reisinden ayırmıyan ince yapılı uzun boylu olan:

— İş, dedi oraya gidebilmekte.

— Gidiyoruz işte.

— Ama asıl mühim yer Potiden sonraki yoldur.

— Orada ne var?

— Deli Sapan oyun yapmasın diye düşünüyorum.

Reis bir an düşündü. Dudaklarını kemirdi.

— Gene yapmam mı diyor?

— Bir daha sormadık.

— Getirin onu buraya.

Her ikisi birden yerlerinden fırladılar.

Reis söyleniyordu.

— Deli Sapan ölümden de korkmaz insan değil ya.

Ayağa kalktı. Dudaklarında, mırıldandığı sözü tasvip eden bir gülümseme vardı.

Kapı açıldığı vakit biraz evvel dışarı çıkan iki kişinin elleri arkasına bağlı iri yarı birini sürükler gibi getirmekte oldukları görüldü.

Bıyığı sakalına karışmış, gözleri kana bulanmış bir ceviz gibi meydana çıkmış adam, Murad ağanın sevgili Ömerinden başkası değildi. Önüne, ayaklarının ucuna bakıyor, sık sık göğsünü şişirerek derin derin nefes alıyordu.

"Karakızı,,ın sahibi Şahin, tekrar yerine oturdu. İyice yerleştikten sonra:

— Deli Sapan, dedi nasıl bizimle beraber oluyor musun?

—.......

— Düşünme. Sana düşünmek için uzun bir zaman vermiştim. Görüyorsun ki "Karakız,, şimdi Karadenizin ortasında gidiyor. Biliyorsun, biz de bu iş için gidiyoruz. Haydi cevap ver.

— Ben bir defa cevap verdim.

Şahin reis yerinde sarsıldı: Bir saniye içinde rengi sapsarı kesilmişti. Titriyordu. Dişlerini gıcırdattı. Elini kaldırmak, karşısında kolları bağlı duran Deli Sapanı o anda boğmak arzusunu duydu. Fakat tepeden inme cevabın verdiği şaşırtıcı tesir yerine şimdi önüne geçilmez bir hiddet gelmişti. Şahin söz söylemiyor, boğulur gibi oluyordu.

Bu hal de ancak bir dakika sürdü. Kendine gelen reis, gök gürler gibi:

— Seni öldürürüm.. diye bağırdı.

(Arkası var)

BORSA

20 - 12 - 937

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, üzerinde muamele görenlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

PARALAR

* Sterlin	628 00	Pezeta	—
* Dolar	125 —	* Mark	29 50
* Frank	88	* Zloti	22,—
* Liret	108	* Pengo	25,—
* Belçika Fr.	84	* Ley	14 —
* Drahmi	23	* Dinar	52,—
* İsviçre Fr.	580,	Yen	—
* Leva	23	* Kron İsveç	32 —
* Florin	70,	* Altın	1075 —
* Kron Çek.	82,	* Banknot	270 —
Şilin Avus	23		

ÇEKLER

* Londra	624,—	* Viyana	4,2288
* Nevyork	0,7995	* Madrid	13,76
* Paris	23,5775	* Berlin	1,9862
* Milâno	15 32	* Varşova	4,2260
* Brüksel	4,7040	* Budapeşte	4,0255
* Atina	87 41	* Bükreş	106,8910
* Cenevre	3,4565	* Belgrad	34,5750
* Sofya	64,—	* Yokohama	2,7570
* Amsterdam	1,4375	* Moskova	23,6025
* Prag	22,7488	* Stokholm	3,1038

ESHAM

İş Bankası	9 80	Şir. Hayriy	—
Anadolu	2520	Çimento	9 60
Reji	1 60	Merkez Bank	96.

İstikrazlar — Tahviller

* 1933 T.Bor. I	—	Elektrik	—
» » II	14 625	Tramvay	—
» » II	14575	Rıhtım	—
» » III	1390	* Anadolu I	40 15
* Ergeni İstik	95 75	Anadolu II	40 15
S. Erzurum	10125	Anadolu III	39 10
* İstik.Dahili	95	Mümessil A	94,

Zahire Borsası

20 - 12 - 937

CİNSİ	Aşağı Kr. Pa.	Yukarı Kr Pa
Buğday yumuşak	5 30	5 38
Buğday sert	5 20	5 30
Arpa yemlik	4 20	— —
Arpa Anadol	4 4	4 6,5
Çavdar	4 30	4 32
Mısır sarı	4 26	4 27
Keçi kılı	52 —	— —

Gelen			Giden		
Buğday	1305	Ton	Nohut	45	Ton
Arpa	330	»	İç ceviz	6,1/2	»
Çavdar	105	»			
İç badem	2	»			
Un	30	»	Tiftik	24,1/4	»
Mısır	75	»	Z. yağ	40,1/4	»
Susam	20	»	B. peynir	16,1/2	»

İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları

Saat 20,30 da
TURANDOT
Masal 5 perde
Yazan: Karlo Gozzi
Türkçesi: Sait Ali

ŞEHZADEBAŞI
TURAN TİYATROSU

Bu gece saat 20,30 da San'atkâr Naşit ve Şehir Tiyatrosu artistlerinden Halde Pişkin, Muammer Karacanın iştirakiyle *(Bir şenlik gecesi)* vodvil 3 perde

Haftalık RADYO Programı

21 — K. evvel — 937 Salı

Öğle neşriyatı: Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 Havadis. 13,05 Plâkla Türk musikisi. 14 Son.

Akşam neşriyatı: Saat 17 İnkılâp dersi: Üniversiteden naklen Mahmut Esat Bozkurt tarafından. 18,30 Plâkla dans musikisi. 19 Konferans: Çocuk terbiyesi, Ali Kâmil Akyüz tarafından. 19,30 Konferans: Beyoğlu Halkevi namına İnkılâpçılık, Ahmet Hamdi Başar tarafından. 19,55 Borsa haberleri. 20 Klâsik Türk musikisi: Okuyan Nuri Halil, keman Reşat, kemençe Niyazi, tanbur Dürrü, Nısfiye Selâhattin Candan, kanun Vecihe, ut Sedat. 20,30 Hava raporu. 20,33 Ömer Rıza tarafından arapça söylev. 20,45 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları. (S. A.). 21,15 Orkestra: 1 — Maillart: Les dragons de Villars. 2 — Gregh: Nuits Algeriennes süite. 3 — Grieg: Norwegischer Brantzng. 4 — Lehar: Lafemme ideale valse. 5 — Hans May: Serenade. 22,15 Ajans haberleri. 22,30 Plâkla solo

BUGÜN KALKACAK VAPURLAR

Saat	Vapurın adı	Gittiği yol
12	Karadeniz	Karadeniz
9.30	Kocaeli	İzmit
8.30	Bursa	Mudanya
20	Saadet	Bandırma
19	Sayyar	Karabiga
10	Mersin	Konya

GELECEK VAPURLAR

Saat	Vapurın adı	Geldiği yer
11	Ege	Bartın
6.30	Saadet	Bandırma
12	Tayyar	İmroz

Çıkan kitaplar

M. Cevdet hayatı ve eserleri

1935yılı üç birincikânunda aramızdan ve ilim dünyasından ayrılan Muallim Cevdet için yazılmış muazzam bir eser. Tam 844 sayıfa.

Kitabın üstünde "derleyip toplayan Osman Erkin İstanbul Vilâyet Mektupçusu,, yazılı.

Ben, sayın bilgin B. Osman Erkinin memleket irfanına hediye ettiği eşsiz eserlerini bildiğim için bir ilim adamı olan M. Cevdet hakkındaki kitabının hacmını yadırgamadım. Yalnız bu Türkiyede ilim adamları için yazılmış en muazzam denebilecek ilk eser olduğunu göstermektedir.

B. Osman Erkin, M. Cevdet için akla gelen her şeyi cemmetmişti. Yüzlerce vesikayı büyük bir dikkat ve ehemmiyetle tasnif ettikten başka bunların bir kısmını hulâsa ve çoğunun değerlerini ayrıca izah etmiştir ki kitabı okuduktan sonra bunun o kadar kolay bir iş olmadığı anlaşılır.

Yalnız şunu söylemek isterim, kitap, bundan sonra büyüklerimiz için yazılacak eserlere örnek olacak bir metodla hazırlanmıştır. Orada, M. Cevdetin doğuşundan ölümüne kadar geçirdiği hayatı, en ince teferruatına kadar tesbit edilmiş olduğu gibi memleket irfanına hediye ettiği eserle de sayılmış ve bu eserlerin mahiyetleri ayrı ayrı incelenmiştir. Bütün bunların sayın M. Osman Erkinin salâhiyetli kalemi ile yapılmış olması, kitaba ayrı bir kıymet vermiştir. B. M. Cevdet ve eserleri, bu suretle merhumun tercümei hal kitaplığından çıkmış muhtelif ve kıymetli mevzuları ihtiva eden, muhtelif bahisleri aydınlatan bir eser haline gelmiştir.

Kitabın muhteviyatından bahsetmeğe imkân bulamıyorum. Çünkü sekiz yüz küsûr sayfanın ihtiva ettiği mevzuları yalnız saymak bile bir makale çerçevesinden taşar.

M. Cevdet beş yüzden fazla yazma ve on bin cilt basma kitaplarını inkilâp müzesine hediye etmekle, memleket kültüründe ne derece tanınmış birisi olduğunu hayatında kendisini tanıyanlara ölümünden sonra da anlatmış oldu. Kitap ve bilhassa vesikalarının kıymetini B. Osman Erkin ayrı ayrı anlatmakta ve eşi mevcut olmıyan bazı eserleri klişeleriyle göstermektedir. Kitabın sonuna merhumun çok kıymetli fakat natamam bir istilahlar lügatı ilâve edilmiş bulunmaktadır.

Burada bir noktaya işaret etmek istiyorum: Bay Osman Erkin, bu sekiz yüz küsûr sayıfalık kitaba, M. Cevdeti hayatında tanıyan, ondan ders alan, ilminden hissement olan ve en nihayet merhumu takdir ederek, sevenlerden de yazılar temin etmiştir.

Bu yazılar arasında Cevdeti tenkit edenler de var. Osman Erkin M. Cevdetin tenkit edilen cihetlerini gene ayni kitapta cevap vermiş bulunmaktadır, ki bu cevap tenkith edenler tarafından sükûtla geçiştirilmiştir.

İşlenmemiş ve meydana çıkarılması güç bahisler üzerinde emekleme nevinden de olsa çalışanların takdirkârı olan Osman Erkin, Cevdet gibi temas ettiği ve müdafaaya lüzum gördüğü bahisleri salâhiyetle kaleme alabilen bir ilim adamını elinde müdafaa etmeden duramazdı.

M. Cevdeti, metodla çalışmamak ve bazı eserlere şaheser diye saplanmış olmakla küçültmek isteyenler, onun eserleri ve ilmî hayatı hakkındaki kitabı okuduktan sonra bilmem ne düşünürler?

Bilinen bir şey varsa bizde bilhassa tarih sahasında mebzul dokümanın mevcut olmasına rağmen eser hazırlamak bilindiği gibi kolay olmuyor. Yazma eserlerimizin tasnif edilmemiş olması bunun başlıca âmillerinden biridir. Bu yüzdendir ki herhangi bir sahada tetkikat yapmak uzun seneler çalışmağa mütevakkıftır. İşte M. Cevdet hayatını bu vesikalar arasında geçirmişti.

M. Cevdetin, kendisi için yazılmış ve kendisinin bize bırakmış olduğu vesikalardan anlıyoruz ki, sahasını yadırgamış değildi.

"M. Cevdet hayatı ve eserleri,, kitabının kısa mukaddimesinde B. Osman Erkin, bir çok vesikaları bir araya toplamanın yerinde olmıyacağı hakkında itiraz edecek olanlara cevap vermekte ve kitabın her ciheti câmî olmasının faydasına işaret etmektedir.

"M. Cevdet ve hayatı,, adlı kitap, aynı zamanda yüksek bir kadirşinaslığın tezahürüdür.

Gönül ister ki ilim hayatında her dikili taşı bulunan büyük için böyle bir eser hazırlanabilsin.

Niyazi Ahmet

Yeni Neşriyat

Akıncı türküleri

Değerli Şair Faruk Nafiz Çamlıbel, yayla türküleri, kışla türküleri ve destanlardan mürekkep bir şir kitabı neşretmiştir; kitabın adı Akıncı Türküleridir. Millî kütüphanemiz için bir kazanç olan bu eseri edebiyat karilerine tavsiye ederiz.

Kuşlara ilâç

Resimde gördüğünüz kuş gagası bir "kıskaç,, kuşuna aiddir. Londranın hayvanat bahçesinde bulunan bu kuş umumî bir zaafa maruz kalmıştır. Bunun için ağzına balıkyağı dökülmektedir.

Nobel mükâfatının bânisi

Alfred Nobel kimdir?

Son edebî mükâfatı alan Roger Martin dü Gard

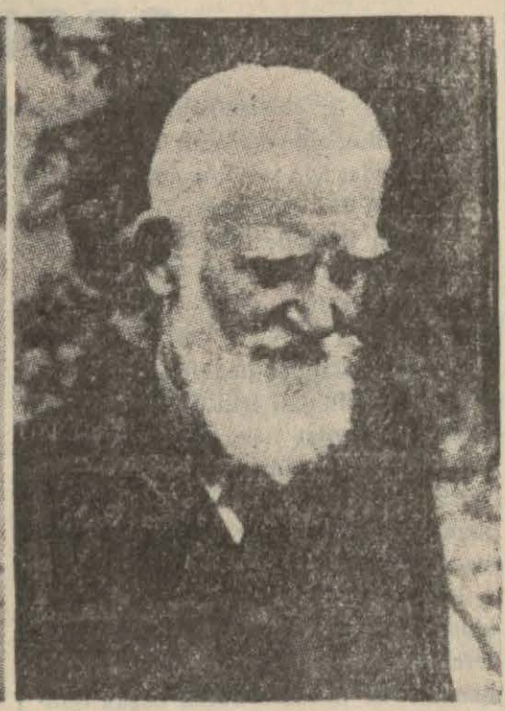

Edebî mükâfatı kazananlardan Bernar Şav

Bu ayın on birinci günü yani geçen cumartesi İstokholmde "Kenserhauz„ da beynelmilel Nobel mükâfatının tevzi merasimin büyük bir debdebe ile yapıldığını haber vermiştik.

Bu sene de her sene olduğu gibi mükâfatın müessisi Alfred Nobelin vefatının yıldönümü günü yapılan bu büyük merasim İsveç kralı Gustavın riyasetinde bulunuyordu.

1901 senesindenberi her sene tekerrür eden mükâfat tevzii Nobelin bıraktığı vasiyetnamesinde istikbalde de devam edip gidecektir. Mükâfat tevzii merasimi günü yalnız İsveçten değil bütün dünya ilim adamlarından, sanatkârlarından, mütefekkirlerinden birçokları İstokholme koşup gelmekte ve bu suretle merasime müstesna bir ziynet vermektedirler.

Mükâfatın müessisi Alfred Nobel fevkalâde zengin bir kimyagerdi. Aslı İsveçli olan kimyager Rusyada yerleşmiş ve orada kendisini ve babasının keşiflerine göre muazzam cephane ve mevaddı iştialiye fabrikaları tesis etmişti. Babası Emmanuel ve kardeşi Ludvik denizaltı gemilerinin ilk torpilleri ile nitrogliserini keşfetmişler ve Rus petrollerinin sevkini intizama koymakla uğraşmışlardı.

Alfred Nobel dinamit ve dumansız barutun kâşifidir.

Bunlardan başka iştial maddelerine ait birçok keşifleri de vardır. Öldüğü zaman iradından her sene tevzi edilmesini vasiyet ettiği 1,700,000 İngiliz liralık bir servet bırakmıştır. Bu mühim servetin iradından hasıl olacak parayla her sene aşağıdaki beş mükâfata ayrılıp tevzi edilmektedir:

Birer mükâfat en son ve mütekâmil fizik, kimya ve tıp keşiflerine, bir mükâfat en güzel ve en yüksek fikirleri muhtevi edebiyat eserine, bir mükâfat da milletlerin kardeşliğine ve bütün dünyada sulh fikrinin esaslanmasına çalışan şahıs ve teşekküllere tahsis edilmiştir.

Kim bilir Nobel, belki bu son mükâfat ile keşfettiği insan öldürücü maddelerden dolayı duyduğu vicdan azabını teskin etmek istemiştir.

Bu büyük mükâfatın müessisi vasiyetnamesinde kendisini böyle bir harekete sevkeden şeyin ne olduğunu anlatmak için birçok mütefenninlerin müteffekkirlerin eserlerini ikmal etmek üzere maddı vesaitten mahrum bulunduklarını söylemekte idi. Şurasını da unutmayalım ki bu mükâfata nail olanlardan birçokları maddî yardımlara muhtaç olmayan kimseler olduğu için 200,000 altın franklık mükâfatı, yalnız kazanmak şartile iktifa edip parayı aynı maksat uğruna feda etmişlerdir.

Bu vaziyet beş kişilik bir heyet tarafından idare edilmektedir. Heyetin reisi her zaman İsveç tahtında bulunan zattır. Geriye kalan dört zat, İsveç mütefenninleri akademisi tıp enstitüsü edebiyat akademisi ve Norveç mebusan meclisi tarafından seçilmektedir.

Vasiyetin yapıldığı zaman İsveçin bir parçası bulunan Norveç istiklâli kazandıktan sonra da Nobel mükâfatının tevziindeki hakkını muhafaza etmiştir.

1901 senesindenberi tevzi edilen Nobel mükâfatı listesi arasında pek tabiî olarak dünyanın en muhterem adamları bulunmaktadır. Bunların arasında kadın olarak iki defa (birisi 1903 de diğeri 1911 de) mükâfafta nail olan radyom kâşifi meşhur madam Küry vardır.

Fizik mükâfatı ilk defa olarak 1901 de röntken kâşifine sonra 1903 de Küri ve karısına, daha sonra Markoniye, yine madam Küriye ikinci defa, bundan sonra da Ayniştayinvesaireye verilmiştir.

Tıp mükâfatını alan meşhur zevat arasında Koh (1905), Berig (1901), Mençikof ve Erlih (1907) vesaire vardır.

Edebiyat mükâfatı alanlar arasında Bergson, Mistral, Sienyoviç (Kovadis müellifi) Hautman, Selma Larkelef, Kipling, Hamsun, Romen, Rolan, Anatol Frans, Bernard Şav, sinkler Luiz gibi meşhur kimseler göze çarpar.

Nihayet sulh mükâfatı birçok defa-

(Devamı 10 uncu sayıfada)

Nissenin bir konferansı ve bir müşahede:

Takma Kolların Hüneri

İstanbul Üniversitesi Tıb Fakültesi Birinci Cerrahî Kliniği Ordinaryüs Profesörü NISSEN

Şüphesiz bir çoklarımız bu başlık altında ya bir sihirbazlık hikâyesi anlatacağımı veya Zati Sungurun yeni bir hünerinden sitayişle bahsedeceğimi sandınız. Halbuki mesele hiç te bu kadar basit değildir. Söyliyeceğim hâdise inadına ciddî, inadına tıbbîdir. Bu, insan zekâsının cerrahî sahada gösterdiği inceliklere klâsik bir misal olmaya namzettir... Merakınızı bir nebzecik daha körüklemek için, işin ruhuna ağır ağır gireceğim. İstanbul Üniversitesi konferans salonunun kapısından içeriye şöyle bir eğilip bakmak istedim. Ne gördüğümü tahmin edersiniz Ne yoktu ki!...

Kadınlı erkekli, sarılı siyahlı bir alay baş; bir sürü ateşin bakış... Kısaca —münevverler tarlası—! Oturacak yerler dolup taştıktan maada, arkadaki dairen madar aralık da tıklım tıklımdı. Koskoca anfide iğne atılsa yere düşmeyecekti. Bu rağbeti her zaman bulamazdınız.

Konferans salonu, kuruldu kurulalı bu çeşit bir kalabalığa pek seyrek saha ve sahne teşkil etmişti. Gözler, ancak birkaç kere, Avrupadan memleketimize seyahat maksadile gelip konferans veren bir iki meşhur âlimin konefranslarında buna benzer bir izdihama şahit olmuştu; fakat o zamanlar ahali, pek az sabredebilmişti. O konferansların sonunu bekliyebilenler, içlerinde pek azıydı. Halbuki bu seferki kalabalıkta bir tek kişi bunalıp ta kapı dışarı çıkmamıştır, diyebilirim. Bir de sözle giyme içinde şunu da ilâve etmek isterim, ki birkaç sene evvel tayyare piyango biletleri bu salonda çekilirdi. İşte o zamanlar da böyle kalabalık göze çarpardı. Para meselesi de şakaya, ihmale gelmiyor, anlaşılan! Bu insan tufanını salona çekip dolduran adam, o akşam —İnsanın eli— isimli çok orijinal bir konferans vermiş olan Nissendir. Birinci cerrahî kliniği ordinaryüs profesörü. Tabiî kapı önünde kalamazdım. Hoş geçecek yer de yoktu, ya!

Uzaktan uzun, siyah eldivenler giymişe benzeyen iriyarı bir adam, bir elini pantalonunun arka cebine attı. Bir sigara paketi çıkarıp açtı. Seçtiği sigarayı, yeleğinin cebinden çektiği ağızlığına götürdü. Ceketinin cebindeki bir kutu kibrit içinden bir tane aldı ve bir çakışta yaktı. Böylece iki eli birden dirsekten takma olan adam, sigarasını keyifli keyifli içti, dumanını savurdu!.....

Yazan:
Mehmet Hulûsı Dosdoğru

Bununla beraber, tramvayların verdiği alışkanlıkla bir an insanlık ve etiket duygularından feragat ederek, yani kiminin ayağına basarak, kiminin sırtına abanarak, kiminin öfkesini kaldırarak, kendime zorla bir yer bulabildim... Ve dışardayken etrafımla meşgul olmamıya karar vermişken dayanamadım. Şimdi bu çeşit kalabalık arasından birkaç tanış seçmek ümidiyle çırpınıyordum. İnsanlar hep böyledir işte.. Arzuları, daima bulundukları zemin ve zamanın şartları haricine taşar; onları zincirlemek, hürdutlandırmak âdem oğullarının kârı değildir. Tabiî Havva kızlarının da!

Nitekim, kimini sarışın kâhküllerinin gölgelendirdiği nurtopu çehresinden, kimini altın çerçeveli gözlüklerinin altında süzülen munis bakışlarından, kimisini de izleriyle hususiyet peyda eden yüzünden tanıyabildim. Burada hukuk talebesi, tıb talebesi, riyaziye, kimya, edebiyat, felsefe, tarih ve coğrafya, yani tam kadrosiyle İstanbul Üniversitesi hazır ve nazırdı; ve sarı şiritli şapkalarını elerine alan lise talebeleri, başlarını allı yeşilli eşarplarla saç tuvaletinin görünmesine halel getirmiyecek tarzda saran kızlar, kürk mantosunu omuzlarına kadar atmış ipek mendili ile boyuna terlerini silen kadınlar, titrek ellerinde tuttukları tek gözlüğü ileri geri oynatarak bir ahbap aramak merakiyle çırpınan yaşlıca kadınlar, feneri kapı önünde söndürüp soluk soluğa kalabalığı yara yırta geçmeğe çalışan muhtelif meslek erbabı.....

Bu bir konferans değil, bir mahşerdi! Gürültüden uyuşan beyinler, nefesle ısınan gövdeler, büyük bir alkış tufanı içinde sarsıldılar, sendelediler... Konferans salonunun heybetli kürsüsüne önce ince, uzun boylu bir adam, arkasından da heybetli, bol elektrik ışığı altında diğer bir adam, çıktılar. Nissen, bunların uzunuydu. Sözlerine, kurşun bir fakkas gibi sallanan elleri tatlı bir ahenk ekleyordu. Elbisesi de kurşuniydi. Belki ismen ve cismen ağır basmak için bililtizam böyle giyinmişti. O almanca söyleyor, yanındaki adam, söylediklerini türkçeye çeviriyordu. Bu zatı da söyliyeyim; cerrahî doçenti Operatör Fahri...

Ömrü boyunca ancak uyku saatlerinde dudakları istirahat edebilen mahalle kadınları bile susmuş, bu ince adamın insan eli hakkında söyliyeceklerini dinleyordu. Onun mevzun kolları havada kavisler çiziyor; rakseder gibi konuşuyor ve uzun yüzünde iki enerji goncasını andıran gözleri etrafa kudret saçıyordu. Önce meşhur cerrah Aleksis Karrelin el üzerine yaptığı tarifi şöylece bir tekrardıktan sonra, insan elinin anatomisini kısaca anlattı ve projeksiyonla gösterdi. Nisseni sevdiren hususiyetlerin başında onun en ağır ilmî mevzular arasında bile, dinleyicilerin ruhî haletlerini düşünüp, sıkmamak, esnetip uyutmamak için yaptığı zarif nükteler gelir. Bu yüzden kâh kahkahadan kırılıyor, kâh meraktan çatlıyorduk... Bu adam, bıçağına sahip olduğu nisbette hitap ettiği kütlenin ruhiyatına da vakıftı. Daha yerli bir tabirle, halden anlayordu. Kendi hocası meşhur Alman cerrahı Prof. Zaverbrugun el cerrahisi üzerindeki yeni bulgularını söyledikçe ahali birinin yüzüne bakıyor ve bu hayret verici ameliyelerin muvaffakıyetli neticelerine pek inanmak istemiyordu. Nihayet kendi yaptığı bir ameliyatı anlatmaya koyuldu; bu, kendisi henüz Almanyada iken, bir kaza neticesi bir gözünü ve iki kolunu kaybeden bethaht bir insana yaptığı büyük müdahaleydi. Öyle ki adamın her iki koluna da taktığı sun'î demir ellerle, bu kaza kurbanına âdeta yeni bir hayat bağışlamış, bütün el hareketlerini yapabilmesini mümkün kıl-

(Devamı Sa. 10 Sü 1)

Ne var, ne yok?

BIR AGAÇTA 70 TÜRLÜ MEYVE

Amerikada (Yeni Orlean) daki Trot isminde bir meyve mütehassısı, bir ağaç üzerinde 70 türlü meyve yetiştirmeğe muvaffak olmuştur.

BALDVININ HATIRALARI

Bir Amerikalı tabi, eski İngiliz Başvekili Baldvine müracaatla, hatıralarını neşretmek teklifinde bulunarak 25 bin İngiliz lirası vermek istemiştir. Kral Edvardın tahtından ne için çekildiğinin de yazılmasını istiyen tabiin bu teklifini, eski Başvekil şimdilik reddetmiştir.

RUSYA İNTİHAPLARI VE REY VERENLER

Pazar günü Rusyada yapılan mebus intihaplarında 93,639,478 müntehipten 96,319,346 kişi reyini kullanmıştır. Ukranyada en çok rey verilmiştir.

En az rey veren memleketler, Tacikistan, Kazakistan, Özbekistan gibi soğuk mıntakalardır. Mutedil iklimli olan memleketler çok rey vermiştir.

İntihap olunan mebuslardan 855 i komünist partisi azası 288 i partisizdir.

AVRUPA MEMLEKTLERİNDE GELİNİNİ KOVALAYAN KAYNANA..

İstokholmda zengin bir milyonerin karısı olan 36 yaşında Deyzi Mariye Hortenziye isminde güzel bir kadın, kaynanasının şerrinden kurtulmak için Belgrada kaçmıştır. Milyoner, öldükten sonra büyük para zenginliği ile beraber 10 yaşında bir de çocuk bırakmıştır. Milyonerin annesi bu çocuğu kendi annesinden ayırıp almak için. kanunî birçok yollar bulmuş ve İstokholm mahkemesinden aldığı bir kararla çocuğun annesinden alınarak kendisine teslimini temin etmiştir. Zavallı anne mahkemenin bu kararını öğrenince, çocuğile birlikte Belgrada kaçmıştır. Fakat kaynana gelininin peşini takip etmiş ve çocukla annesini Belgradda bulmuştur. Maamafih, anne ile çocuk Belgraddan Bükreşe, oradan Varnaya geçmişlerdir. Gelininin izini Belgradda kaybeden kaynana İstokholme dönmeğe mecbur olmuş ve bütün Avrupa polisi marifetile çocukla gelini aratmağa başlamıştır. En nihayet Sofyada bulunan Mariye Bulgar polis tarafından yakalanmıştır. Fakat, çocuk meydanda yoktur. Bugünlerde Sofyadaki sorgu hâkimi kadının isticvabı ile meşguldür. İstokholmden gelecek cevaba göre muamele yapılacağı bildirilmektedir.

MAKDONALD'DAN KALAN MİRAS

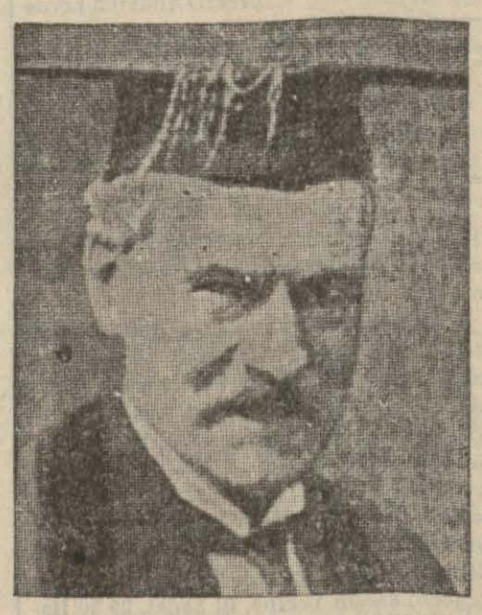

Ölen eski İngiliz başvekili Makdonald, gayet az miras bırakmıştır. Bıraktığı para yalnız iki bin İngiliz lirasıdır..

Başvekil olmazdan evvel, dostu Sir Aleksandr Gren Makdonald'a her sene 1200 lira vererek yardım etmişti. Gren öldükten sonra bu yardım kesilmiştir. Ondan sonra mebus maaşı ve kitaplarından aldığı paralarla idare olmuştur. Fakat, Makdonald, kitaplarından aldığı paranın cep harçlığına bile yetmediğini söylemekte imiş..

KÜRENIN YARISI MESKUN DEGIL

Dünya yüzündeki insanların sayısı iki buçuk milyardır. Bu iki, iki buçuk milyar insan, 136 milyon kilometre genişliğinde olan kürenin 71,000,000 u üzerinde yaşamaktadır.

Demek ki, dünyanın yarısı boştur. İlk insanlar büyük nehirler kenarlarına ve kolay yaşayış temin eden topraklar üzerine yerleşmişlerdir. Bu düstur zamanımızda da değişmemiştir.

Bol su, hararet ve ziya olan yerler ilk çağlardanberi insanlar arasında kavga mevzuu olmuştur.

Geniş Asya topraklarında altı milyon kilometre kurulmamış toprak vardır. Amerika kıtasındaki bu yerler bir buçuk milyon kilometre, Afrikada beş milyon kilometre, Avrupada bir buçuk milyon kilometre murabbaı boş toprak vardır.

İnsanlar bütün kürre üzerine dağılsalar kilometre murabba başına 1441 insan isabet edecektir ki bugün 30 insan isabet edebiliyor.

Kürremiz, bugünkü insanların dört misli fazlasını yaşatacak derecede geniş ve zengindir.

Zehirli gazlerden nasıl korunacağız?

Iki türlü maske

Yazan: *Necaettin Atasagun*

Zehirli gazların tesirini yokedecek gazlar veya çareler aramakla beraber müdafaa tertibatı da o nisbette ilerlemekte olduğunu evvelki yazımızda bildirmiştik.

Henüz daha böyle bir gaz bulunmadığı için gerek yalnız başına, gerek toplu olarak müdafaa tertibatı almak zaruretindeyiz. Müdafaa tertibatında ilk göze çarpan maske fikirlerinin nasıl düşünüldüğünü ve zehirli gazlardan korunma fikrinin nasıl başladığını kısmen anlattık. Şimdi de kendi başına yapılacak müdafaalarda kullanılabilecek vasıta ve âletlerden bahsedeceğiz:

Kendi kendine korunmayı, ya maskeden ibaret bulunan açık veya kapalı devreli cihazlar, veyahutda koruma için yapılmış elbiselerle temin ederiz.

Hepimiz biliriz ki basit dumanlar bile nefes borularımıza kaçtığı zaman öksürtür, aksırtır, nefesi tıkar. Bazan de ciğerlerimizi yakar. Gözlerimize kaçtığı zaman da gözlerimizi açamaz bir hale getirir. Şu halde havamızda böyle duman gibi çok basit tesirli değil, bilhassa fertlerini öldürerek veya yakarak düşman kuvvetlerini azaltmak için hazırlanmış harp malzemesinden ibaret bulunan Klor ve buna benzer zehirli gazlarla kirlendiği zaman yutmak zaruretinde olduğumuz böyle havaya karşı ilk önce düşüneceğimiz ak ciğerlerimiz ağzımız, yüzümüz, gözlerimizdir. İşte bunun için ilk önce tatbikî zarurî görülen maskelerin ne demek olduğunu ve nasıl kullandığını, ne zaman kullanmak icap ettiğini öğrenelim. Böyle bir tehlike karşısında ya çoluğu başına kendisini korur veya çoluğunu çocuğunu birlikte korur. Çok tehlâlı ve sığınağın uzak bulunduğu bir anda herkes için büyük, küçük maske kullanmak zarureti olduğundan bu vaziyette çoluk ve çocuğun da nasıl kullanılacağı hakkında malûmat sahibi olmaları icap eder. Bu işte bilgili olabilmek için şekilde görülen maskeyi göz önünde bulundurmak lâzımdır. Görüyorsunuz ki maskenin başlıktan ibaret bulunan bir (gövde) si, maskenin sabit için bağları, kullanıldığı zaman etrafı görebilmek için gözlükleri, nefes alabilmek için bir ağız yeri vardır.

Gövdenin takılmasını, öğrendikten sonra teferruatı kolayca tetkik ve mütalea edilebilir. Maske böyle takıldıktan ve bağlandıktan sonra ya zehirli gazlarla kullanılan havadan istifade edilmek istenilir veya doğrudan doğruya bu hava ile alâka kesilir.

Tabiî böyle kirlenmiş havadan istifadenin tehlikeli olduğu aşikâr ve havasız da yaşamak imkânsız bulunduğundan böyle pis bir havayı teneffüs edebilmek için ihtiva ettiği zehirli gazlardan ayırmak ister. İşte böyle bir havayı temizliyerek istifadeyi temin etmek için süzgeçler yapılmıştır. Bu süzgeçler ya doğrudan doğruya maskeye takılır veya bir hortum vasıtasile bağlanır ve hava böyle gazlardan temizlenmiş olarak teneffüs edilebilir.

Bu maskeler vasıtasile doğrudan doğruya süzülen havadan istifade edilmekte olduğundan açık devreli addedilir.

Diğerine gelince: Süzgeçli maskelerin süzemeyip de havanın kirli olarak teneffüs edilmeğe başlandığı zaman kullanılan (ayırıcı maske) lerdir. Bu maskeler doğrudan doğruya pis hava ile alâkayı keser ve depoda mevcut oksijenden istifadeyi temin eder.

Maskenin gövdesi muhtelif kumaşlardan yapılmıştır. Kumaştan, deriden kauçuktandır.

Kumaştan yapılanlar da havanın ve dolayısile zehirli gazların nüfuzu ihtimali fazla olduğu ve böyle kumaşın tedariki imkânı da olamadığından bu cins maskelerin içine ayrıca lâstik dökmek zarureti vardır. Bununla beraber böyle kumaş maskeler içleri ilâçla empermeabl hâle getirilebilirse de garanti değillerdir.

Her hükûmet bu işi malî durumuna göre tanzim etmiştir. Hangi maddeden yapılması lâzım geldiğini memleketlerinde maddei iptidaiyesi mebzul bulunanlardan seçmişlerdir.

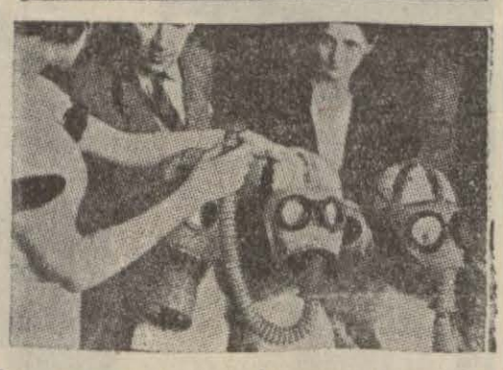

Meselâ Lâstik İngiltere, Rusya gibi memleketlerle boldur. Binaenaleyh bu memleketler, maskelerinin gövdelerini bu maddeden seçmişlerdir.

Lastikten yapılan maskeler garanti olamazlar. Çünkü: Yazın sıcaktan gevşemeleri kışın da soğuğuntesirile çatlamaları yüzünden havanın nüfuzuna kabiliyet gösterirler.

Deriden yapılan gövdelere gelince; hepsinden ziyade tercih edilen ve en dayanıklısıdır. Yapılırken yağda terbiye edildiği için hem havanın nufuzuna mani hemde dayanıklı olurlar. Gelelim maske bağlarına: Bunlar bir bağla alından, bir bağla enseden, bir bağla kafadan, bir bağla şakaktan, bir bağla da boyundan bağlanırlar.

Bu bağlar bazan ketenden yapılırlar, bazan de, elâstiki bir halde yapılırlar. Ketenden yapıldıkları zaman içlerine bazan ince çelik yay da koyarlar.. Kauçuktan yapılan maskelere bu bağlar konmaz. Çünkü: Bumaskeler elâstiki bağ yerine geçer ve bağsız olarak kullanılırlar.

Artık maskeyi taktıktan sonra teneffüs keyfiyetini düşünmek iktiza eder. Onun içindir ki maskenin en mühim yeri ağızdır.

Kral ve kraliçenin geçirdiği kaza

İngiltere kral ve kraliçesinin bindiği otomobil, Londra,da kendilerininkinden daha küçük bir otomobille çarpışmıştır.

Her iki otomobil de zedelenmekle beraber, içerdekilere bir şey olmamıştır.

Kaza olur olmaz kralın şoförü derhal fren yapıp yerinden sıçrayarak diğer otomobile ne olduğunu görmeğe gitmişse de polis, kendisine yoluna devam etmesini söylemiştir. Zira, bu arıza yüzünden nakil vasıtaları birbirine karışıyordu. Kral ve kraliçe bir müddet sonra salimen saraya dönmüşlerdir.

"Bana kanser aşılayın!,,

Bunu bir sabıkalı söylüyor

Geçen gün Fransada bir müddeiumumiliğe gelen mektupta şöyle denilmektedir:

"Kırk dört yaşındayım. Vücudumu ne istenilirse yapılmağa terkedebilirim. Teklifim şu:

" Uzun müddettenberi doktorlar kanserin ilâcını arayorlar. Bulamayorlar, çünkü ellerinde, tecrübe yapacak adam yok.

"İşte, bugün, cemiyete yaptığım fenalıklara pişman olan ben, vucudumu bu iş için fenne hediye etmeğe hazırım. Hiç olmazsa belki bu suretle cemiyete bir faydam dokunmuş olur...,,

Bunu yazan, daha bir iki hafta evvel üç ay hapse mahkûm edilmiş bir adamdır. Bu, hemen hemen bütün hayatı mahkûmiyetle geçmiş bir sabıkalıdır.

Adamın bu teklifinin kabul edilip edilmiyeceği hakkında henüz bir malûmat yoktur.

Nobel perdede, Froyd sahnede

Uzun müddet ismi sinema sevenlerin dudaklarında duyulmamış olan meşhur artist Konrad Vayt şimdi tekrar sanat hayatını meşgul ediyor.

Şimdi artık Londrada yerleşmiş olan Konrad Vayt on iki lisan bilir. Fakat kendisi bundan bahsederken: "Hiç birini tam bilmem,, diyor.

Bugün Konrad Vayt iki büyük adamı temsil etmeğe hazırlanmaktadır. Biri nobel, diğeri de Freud (Froyd).

Konrad Vayt meşhur dinamit ve dumansız barut mucidi Nobel'i sinemada temsil edecek. Film İngilterede hazırlanmaktadır.. Fakat, büyük ruh tahlili âlimi Freud'a gelince, artist bunu sahnede temsil etmeyi daha iyi bulmuştur.

Hayvan sergilerinde kediler de köpekler de teşhir edilecekmiş?

Istanbulun güzel kedileri

Yazan: *Osman Cemal Kaygılı*

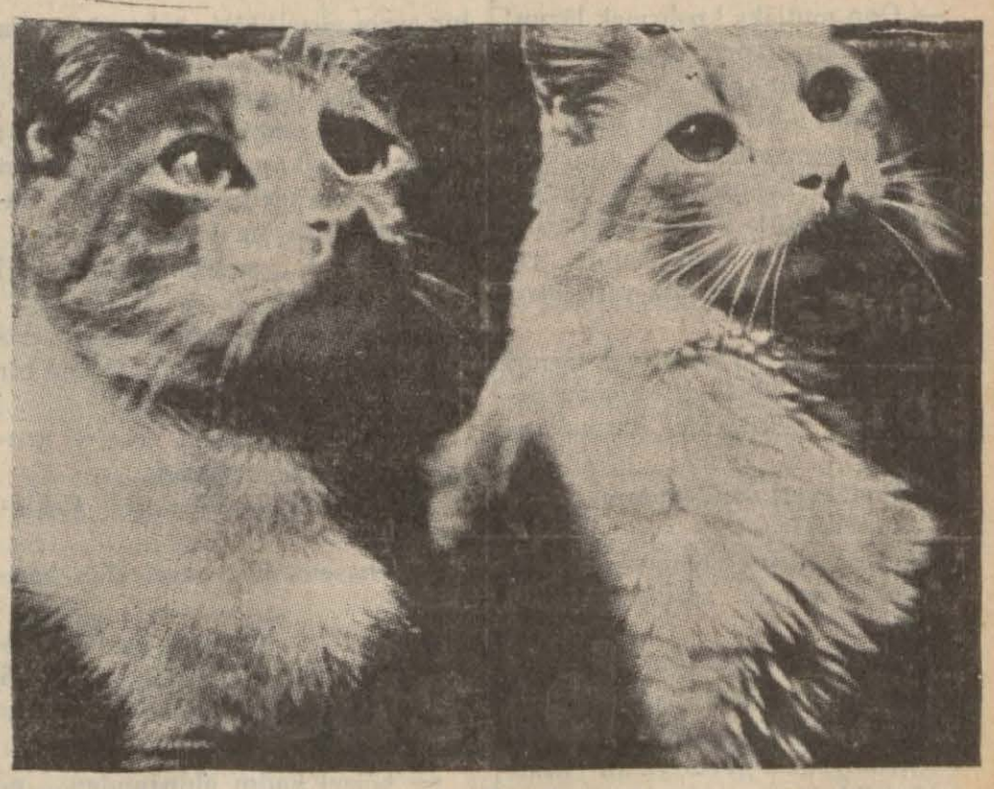

Geçen akşam matbaanın yazı odasında bizim en meşhur kedi severlerimizden Mehmet Selim ile kedi sevgisinde ondan hiç te aşağı kalmıyan S. Gezgin, oradaki Tekiri seviyorlardı.

Yanan sobanın sıcaklığından yattığı yerde uyuşuk bir hale gelmiş olan bu nazlı ve nazlı olduğu kadar titiz hayvan şimdi yarı keyif, yarı asabiyet içinde görseniz onlara neler yapıyordu. Bizim matbaanın kısarak boylu, ensiz, cüssesiz ve tüyleri pek az da sarı ile karışık Tekiri bari güzel de bir kedi olsa... Güzelliğine güzel değil ama, köpoğlunun karakteri tam bir kedi karakteri olduğu için böyle seviliyor ya!

Onlar bu tekirler kusurunu böyle severlerken ben kendilerine dedim ki:

— Ya siz benim beş kiloluk kocaman ve tam tekiri görseniz ne yaparsınız? O, bir kedi değil, âdeta altı yedi aylık yaman bir kaplan yavrusu!

Sonra tuttum, bu iki kedici ahbaba İstanbulun bugünkü güzel kedilerinden bir kaçını saydım ve gidip onları birer kere görmelerini tavsiye ettim.

Onlara gidip görmelerini tavsiye etmiş olduğum bu kediler bakınız hangileriydi:

Eminönü meydanından Yenicami merdivenlerine doğru baslavan asfalt yolun sağ köşesinde ve tam Balıkpazarına sapacak yerdeki birinci şekerci dükkânının kedisi...

Bu hayvan, renk itibariyle diyebilirim ki, bugün İstanbulda hemen hemen eşi bulunmıyan bir hayvandır. Esas renk gümüşî ile kurşunî arası.. Yani mavi tilki denilen renge pek yakın... Sonra bu zemin üzerinde kaplan derilerinde olduğu gibi muntazam işlenmiş, kalınca ve siyaha yakın çizgiler...

Gözler yeşilimtırak ve bir otomobil feneri kadar ışıklı ve bol fosforlu... En, boy ortaca... Yaş henüz iki.. Tabiat yabancıya karşı biraz vahşice... Umumiyet itibariyle daha elli adımlık yerden insan gözlerini kendine çekiyor. Sahipleri, simdi İstanbulda eşi olmıyan bu kedinin yalnız Amasyada bir benzeri bulunduğunu ve yakında bu çok güzel erkek kediyi daha gelişmek ve daha güzelleşmek için hadım ettireceklerini söylüyorlar. Ne yazık! Halbuki böyle eşsiz kedilerin döllerini almalı!

Bundan biraz ötede Balıkpazarının dördüncü sokağından limon iskelesine sapacak yerde, sol köşedeki küçük bakkal dükkânının kedisi...

Bu hayvan da erkektir ve tam tatlı bir tekirdir. Tüyler kısa ve kadife.. Alım çalım son derece... Gözler koyu altın rengi... Rengine, alımına çalımına nisbetle yabancıya karşı da oldukca munis...

Karagümrükte kimin olduğunu bilmediğim Pamuk...

Bu, hele pek görülecek bir şey... Geçenlerde bir akşam kendisi önde, sahibi olan zat arkada çarşıdan dönmüş, eve giderlerken görmüş ve önce ben onu bir kedi değil, bembeyaz bir Rus köpeği sanmıştım... Sahibi olan zatla bir hayli konuştuğum halde nasılsa onun adını, sanmı sormayı unutmuşum.. Bu, gerçekten görülmeğe lâyık olan hayvanın bir arşın boyu, yarım arşından çok fazla yüksekliği ve onlara göre de gayet geniş bir eni vardı.

Babası Van olduğu söylenen bu hayvanın tüyleri de o kadar uzundu ki hemen hemen altı, yedi parmak vardı. Başının üzerinde bir yumurta ve kısacık, topuz kuyruğunun ucunda bir ceviz kadar siyahı olan bu canlı pamuk torbası kadar güzel bir kedi ben sanırım ki o akşam ilk defa görüyordum.

Henüz bir yaşını yeni doldurduğu halde onun bu kadar gelişmesinin sebebini sahibine sordum:

— Daha altı aylıkken Fatih hayvan hastahanesinde hadım ettirdik te ondan!

Dedi. Bu kedinin evi Karagümrükte sütçülerin toplandığı kârgir evin yanıbaşındadır.

Edirnekapıda bakkal Anastaşın (Bosfor) adlı yavrusu...

Bu hayvan geçen yaz Büyükdereden getirilmiş ve bir ay sonra güzelliği yüzünden çalınmış ve bakkal Anastasla ailesi günlerce sokak sokak, mahalle mahalle yavruvu aradıkları halde bulamamışlar, nihayet yavru kedi bir buçuk ay sonra kendiliğinden bakkal dükkânına gelmişti. Bu, henüz dört, beş aylıktır, yüzü bevazla karışık açıkça tekirdir. Kaşı, gözü, ağzı, burnu çok güzel ve son derece oynaktır.

Bir de geçen yaz Bakırköyde Sakız ağacı caddesinde boynu kurdeleli alaca bir dişi kedi görmüştüm ki bu da güzellikte çok hatırı sayılır bir hayvandı.

Bundan iki üç yıl önce Beyoğlunda, Asmalımescitte, küçük bir birahanede bir yavru tekir vardı ki bir gece şimdi Edirnede bulunan bir arkadaşım birahaneden çıkarken bu yavru tekiri, sakadan, paltosunun yan cebine sokarken birahanenin sahibi bayan işi farketmiş ve bizim arkadaşa:

— Bayım, demisti, canımı iste, vereyim, fakat o yavruvu veremem, onu yerine bırak ve istediğin zaman gel burada sev!

Ne yazık bu kedivi baskaları aşırıp ortadan kaybetmişlerdi.

Geçenlerde gazeteler her yıl bizde açılan hayvan sergilerinde simdiden sonra güzel kedi ve köpeklerin de teşhir edileceğini ve bunlara iyi bakanlara mükâfatlar verileceğini yazmışlardı. Eğer yakında böyle bir şey yapılacak olursa hiç süphesiz en iyi mükâfatları bu saydığım kediler alacaklardır.

Osman Cemal Kaygılı

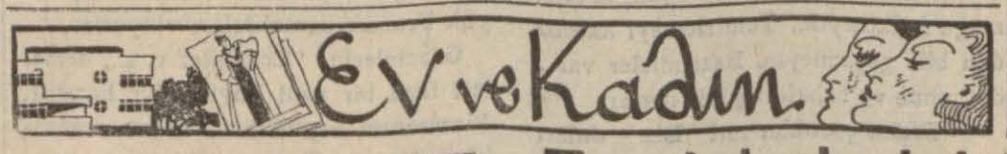

Ter lekelerini ne ile çıkarmalı

Elbiselerin en fazla eskiyen yeri bilhassa koltuk altlarıdır: Çünkü, hava ile hemen hemen hiç teması olmıyan bu kısımlar bilhassa terle ıslanınca, hemen lekelenir ve eskir. Bu lekeyi çıkarmak için ovalayarak yıkarsanız kumaş büsbütün yıpranır.

Onun için, size bir tavsiye:

Böyle ter lekeleriniçıkaracak en iyi oraları, 60 - 65 derece gibi orta cins en bir kolonya ile silmektir. bu suretle kolonya hem kokuyu giderir, hem lekeyi temizler..

Satrançlı kumaşlar bilhassa bu senenin sonbaharından sonra büyük bir rağbet görmeğe başlamıştır.

Avrupa şehirlerinde başlayan bu satrançlı kumaş rağbeti memleketimize de yayılmış olmakla beraber birçok desenlerin hakikaten çok zarif gözüktüğü muhakkaktır. Resimde bu şekilde iki model görüyorsunuz ki bu modellerin her biri, güzel ve yahut iyi giyinmesini bilen bir kadını daha güzel ve daha iyi göstermeğe çok yarayacaktır.

Kazanılan bahis?!.

Yazan: Mehmet Selim

— Onu mutlâka kızdırmak lâzım!

Tavla şakır şukurtusunun ardı arası kesilmeyen bir kahvenin, sigara dumanlı havası gözle görülür değil de, elle tutulur çevresinde bu mütehekkim lâkırdı... Yahut ta söz! Bu, bir saattir kâh fiskosa inen, kâh bağırtı çağırtıya çıkan bir konuşmanın, yahut ta lâf atmanın karara varış merhalesinde.....

— Onu mutlâka kızdırmak lâzım!

Aralarından böyle diyenin bu deyişine karşı, ötekiler de karmakarışık:

— Evet, evet; dediler; evet, evet... Evet, mutlâka!

Fakat ne oluyor? Kim neden kızdırılacak? Hem de mutlâka lâzımmış? Neden?

O bir saattir sürüp giden, —bir, sözüm ona, da ekliyebiliriz!— sohbetin hülâsası şu, ki kendisine ne söylenilse kızmıyan..... Sövmeye dil uzatmadığı gibi dövmeye de el atmıyan gayet soğukkanlı birisi varmış. Ötekilerin onunla uğraşması için, arada hiç bir alâka bulunmadığı halde, sebep ne? Onun bu hali, bunların sinirine dokunuyormuş! Her herhalde onun kendilerine benzemeyişinden gelme bir "aksülâmel" le "nâhoş bir amele" can atanlar, sözün şu "mucibince amel oluna!" sında karar kıldılar:

— Onu mutlaka kızdırmak lâzım!

Beriki sahiden sandıkları gibi mi? Sövmüyor, dövmüyor... Lâkin, kızıp kızmadığını kim ne bilecek? Sadece görünüşüne bakılarak böyle tefsir edilebilirse de, daha akla yakını, içinden kızmakla beraber kızdığını belli etmemeğe gayret ettiğine inanmak! Bu hem daha beşerî, hem de daha insanca hareket!

Kızıp ta kendine hâkim olmak..... kızmamaktan daha üstün bir şey!..

Şimdi kararın tatbik safhasındayız. Bunu "komplo" culardan en kabadayısı sayılan en şirreti, üzerine aldı ve peşin övündü:

— Ben, mutlâka üstesinden gelirim..... Gelemezsem, yuh bana!

— Gelirsen de ona yuh!

"Ha ha ha... Ha ha ha... Ha!" lar!

Ve şimdi, işte:

— Buyurunuz!... Beni görmek istemişsiniz?... Oturunuz!... Sebebini öğrenebilir miyim?... Tabiî bunu söylemek için geldiniz, ya.... Sözün gelişi bir soruş tarzı!... Arzunuz?

Ziyaretçi, bir yazıhanede masa yanındaki koltukta kendisine yer gösterenin uzattığı çeşit sigaralar dolu paketten en pahalısını seçerek, çakılan kibritten sigarasını yakarken bir "Ah!" çekti, kibrit söndü. İkinci bir kibrit çakış! Bu sefer sigarası dilini çıkardı!

— Arzum? Bilmem, ki söyliyebilecek miyim? Sizi görmek istememin sebebini bilmem ki öğrenmeli misiniz?

— Müteredditsiniz, demek? Söyleyip söylememekte tamamiyle serbestsiniz!

— O halde... Cesaret edeceğim. Bu cesaret, belki de bana pahalıya mal olacaksa da...

— Buna rağmen cesaret! Bravo! Eyy?

— Sizin... Sizin bir karınız var!

— E.... evet!... Şu zamanda birden fazla olamaz, tabiî!

— Tabiî...? Hayır... Ben onu demek istemedim!.. Yani demek istediğim şu, ki... Sizin bir karınız var;.. ve bu karınız.... güzel!

— Söylemek cesaretini gösterdiğiniz bu mu?.. Fakat.. bunda korkacak bir şey yok; bilâkis! Karımın güzel olduğunu tasdik eden bediî görüşü isabetli bir kimseyle karşılaşmak, beni memnun eder!

— Nasıl?!

— Ne çıkar bundan? Güzel diyorsunuz; güzel, ne ve kim olursa olsun, bir şeyin güzelliğini söylemek, insan için bediî bir ihtiyaçtır!

— Fakat.. karınız?!

— Bence onun güzelliği malûm; şimdi bir başkası da, bu görüşümün doğruluğunu teyit ediyor. Bu, ne karımın aleyhine, ne de benim!

— Yaa!. E.... şu halde mesele yok!

— Katiyen!

Yazıhane sahibi, gülüyor; ziyaretçi, şaşırmış, somurtkan... Dörtte bir hiddetli:

— E, peki.... eğer.... cesareti artırıp.... daha ileriye giderek....

— Söyleyiniz, söyleyiniz! Çekinmeyiniz!

— Dersem, ki... güzel olan karınız.....

— Galiba zekâsından, malûmatından, alımından, şıklığından ve sözü sohbeti yerinde, herkeste hürmet, muhabbet uyandırır bir.....

— Güzel kadın olduğundan.... evet.... bilhassa muhabbet uyandırır güzel bir kadın olduğundan bahsedeceğim!

— Siz, onu yakından tanıyor musunuz?

— Ah, nerde bende o bahtiyarlık!

— Yok, canım; bu o kadar uzak bir şey değil.... Nerdeyse buraya gelecek! Siz, bir şey içmekle de biraz oyalanırsanız, kendisini tanıtırım!....

Yazıhane sahibi, zile bastı:

— Kahve mi, çay mı... Yahut ta....

— Bir gazoz! Hem de soğuk olsun; hararetim var!

— Maşallah: bu havada?. Yoksa rahatsız mısınız?

— Eğer aşk rahatsızlıksa, evet.. rahatsız! Ben.... ah, ben.... artık iş bu safhaya vardıktan sonra saklıyamam.

— Ha gayret!

— Ha gayret mi?.. Siz benimle alay ediyorsunuz galiba?

— Bunu nereden çıkarıyorsunuz, rica ederim? Ben, bilâkis sizi gayrete getiriyorum!

—Sonu onuncu sayıfada —

Küçük Haberler

* Doktor Ali Ağakay Gaziantep saylavlığına ittifakla seçilmiştir.

* Belediye mezarlıkları ziyaret için bir talimatname hazırlamıştır. Buralara yalnız dinî ziyaret maksadile girilebilecek, gezilmiyecek, edep ve terbiye dairesinde hareket edilecektir. Bundan başka mezarlıklara cenazelerle alâkası olmıyan lar ve dilencilerin sokulmaları kat'iyyen yasaktır. Taş yapmak, mezarın yerini değiştirmek için, muhakkak belediyeden yazılı bir müsaade alınacaktır.

* Üniversitede okuyan fakir, çalışkan ve istidatlı talebelerin tahsillerini tamamlamalarına yardım etmek üzere, Üniversitede Burs usulü ihdasını Kültür bakanlığı kabul etmiştir.

* Alman tezgâhlarında yapılmakta olan denizaltı gemimiz, gelecek hafta denize indirilecek ve altı ay sonra donanmamıza iltihak edecektir.

* Şehir mütehassısı Prostun Kalamış ve Fenerbahçe için hazırladığı plân alâkadar makamlar tarafından kabul edilmiştir. Plânın tatbikine 938 bütçesile başnacaktır.

Bu civardaki evler mutlaka bahçe içinde ve iki katlı olacaktır. Plânın tatbikine kadar Kalamış ve Fenerde yeni inşaat için izin verilmiyecektir.

*Doktorlar için Üniversitede açılacak olan tekâmül kursları hakkında Üniversitenin hazırladığı etüd, vekâletçe kabul edilmiştir. Kurslar yakında açılacaktır.

* Dahiliye vekâleti binalar kanunu ile yapı ve yollar kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi için bir kanun lâyihası hazırlamış ve mutaleaları alınmak üzere vekâletlere göndermiştir.

* Mumhane antreposunun yıkılmasından sonra, limanımızda antrepo sıkıntısı başgöstermiştir. Gelen mallar günlerce motörlerde kalmaktadır. Antrepo buhranını önlemek için, liman işletme idaresi gün lüğü 12,5 liraya mavna kiralamaya başlamıştır.

* Çocuk Esirgeme kurumu İzmir şubesi, Karşıyakada bir "yoksullar yuvası„ açmıştır. Burada, sokaklarda dolaşan, sefil, kimsesiz çocuklara bakılacak, bunlar okullara gönderilecek, orta tahsillerini tamamladıktan sonra sanatkâr olarak yetiştirilecektir.

* İskele ve rıhtımlardaki araba ve kamyon kadrosu dolmuş olduğundan, bundan sonra hiç kimseye araba ve kamyon müsaadesi verilmiyecektir.

* Yalta vapurunda kazancı çırağı Hamdi, dün vapurda karpit lâmbasile çalışırken lâmba patlamış, ağır surette yaralanmıştır.

* 13 yaşında Asaf adında bir çocuğun idare ettiği yük arabasının hayvanları, dün şahlanmış bir halde Şehremininden geçerken, belediye fen heyeti memurlarından Mahire çarpmış, atların altında kalarak ağır surette yaralanmıştır. Çocuk yakalanmıştır.

* Ağostos, Eylül, Teşrinievvel aylarında İstanbul tramvayları 18.022.183 yolcu taşımış, Tramvay Şirketi 627.031 lira hasılât elde etmiştir.

Kaçırılan; öldürüldü mü, sağ mı ?!

Kaybolan General!?

Paristeki "Beyaz Rus Askerî Teşkilâtı„ reisi Millerin izi üzerinde.....

Yazan: Alfred Gerigk —— Tefrika numarası: 11

Gecenin sonu!

Milleri kaçıran ve kasan Skoblinin izi, sillniyor!....

General Fon Millerle kızı; evvelce, Pariste bir gezintiden dönüş sırasında.. Skoblin, General Skoblinin otomobilile yaptıkları üzere sağda, geride, tekrar otomobiline binmek olandır!

Pariste 22 Eylül 1937 çarşamba gecesi. General Millerin saatlerce gecikmesi üzerine, her ihtimale karşı bıraktığı mektup açılarak, yazdığı satırlardan General Skoblin hakkında şüphe uyanınca, Skoblin aranıyor, ROWS binasına getirtiliyor, inkâr ediyor, polise gidilmek vaziyeti karşısında, bir fırsatını bulup kaçıyor. Şimdi, Skoblinin o geceyi nasıl geçirdiğine dair öğrenilebilenler anlatılmaktadır:

Tern kapılarından boş bir sokak, Parisin mülhakatına doğru açılır. Buradaki bina cephelerini de, anbarlar ve garajlar teşkil ederler. Araya küçük evler de sıkışmıştır. Paris mülhakatından Noyyide küçük bir Rus kitapçı dükkânı olan "Kama" ya, General Skoblin bu yoldan geçip gitmiş olmalıdır. Dükkânın kapısını sabahın saat 4 dü ile 5 i arasında vuruyor. Önce başvurduğu garajdan, şimdi yarım saat mesafededir.

Yıkılacak gibi harap olan bir evin ön kısmındaki bu küçük kitapçı dükkânında, Skoblinin alay arkadaşlarından biri barınıyor. Arkadaşının karısı, kendisine kapıyı açınca, Skoblin mazur görülmesini rica ediyor:

— Heyecanlı birkaç saat geçirdim ve şimdi saatin kaç olduğunu bile bilmiyorum! Kocanız burada değil mi Madam Krivoşeyef?

— Gazeteleri alıp yola çıktı; şimdi tünel istasyonu yolundadır!

Skoblin, şaşkın bir halde küçük dükkâna şöyle bir göz gezdiriyor. Beyaz Rus kitapları, Rus çocuk alfabeleri ve resimli kitapları, Beyaz Rus gazeteleri, toz içinde, darmadağınık halde, bu dar sahada duruyor. Üzerlerine beyaz numara etiketleri yapılmış olan kirayla okunmak üzere müşterilere verilmeğe mahsus kitaplar, raflarda sıralanıyor.

Skoblin, düşünüyor. Sonra kapıya dönüyor ve müteakiben tekrar geriye:

— Bu, pek can sıkıcı bir şey! Umarım, ki sizi öyle pek fazla ürkütmedim. Cüzdanımı kaybettim ve maksadım, kendisinden ödünç para almaktı. Bana bir yudum su veremez misiniz? Dehşetli surette susadım!

Madam Krivoşeyef, bir bardak su getirmek üzere onu yalnız bırakıyor. Skoblin, suyu içince, lâkırtısına şöyle devam ediyor:

— Sıkılıyorum, ama acaba siz bana 100 frank ödünç veremez misiniz?

— Elbette, general!

Madam Krivoşeyef, arka odadan para getiriyor:

— 200 frank ta alabilirsiniz; evinizden bir hayli uzaktasınız!

Madam Krivoşeyef, içinden başını sallıyor, fakat kendi kendisine, Skoblinin mühim işler görmüş itibarlı bir adam olduğu ve gece vakti para istemeğe gelmesinden dolayı kendisi aleyhinde bir kanaat beslemek doğru olmadığı neticesine varıyor.

— Bu hareketiniz cidden fevkalâde! Müşkil vaziyette berbat bir şaşkınlıktan kurtulmama yardım ediyorsunuz!

Skoblin, Madam Krivoşeyefin elini öperek, kendisine veda ediyor. Kadın, generali kapıya kadar teşyi edip, arkasından, yavaş yavaş uzaklaşmasına bakıyor. "Demek" diyor içinden; "otomobili beraberinde değil! Zavallı adam, buralarda taksi de bulamaz. Bir taksi bulması için, en aşağı yarım saat sürtmelidir!"

Tesbit edilebilenlere göre, general Skoblinin gecesi, burada sonunu buluyor!

(Arkası var)

Dünyanın dört köşesinde

Yaptığım seyahat

Yazan: Jean Coctau - Çeviren: Vir Gül

Annemle babam da bitişik odada dinliyorlarmış.

Ağabeyim, Alman mürebbiyeye, cidi bir tavırla:

— Sonra, bakın, diyormuş. Beni hiç yıkamazlar:!

Zannediyormuş ki böyle söyleyince Alman kadın inanacak ve onu hiç yıkamayacak:!

İşte, çocuklarda böyle yıkanmaktan kaçınma huyu vardır. Fakat, çocuklar kirli bir şey değildir. Dizleri kirlidir, burunları kirlidr, fakat bununla çocuk krli bir şey olmaz.

Çin için de pis, kirli memleket derler. Çin kirli değildir. Daha doğrusu, çocuklar gibi kirlidr. Seyahatten evvel ben de bunu anlayamamıştım. Yerinde gördüm, anladım. Keşfettim.

Çinliler, bir şeyi kirletmezler, çiğnerler. Her şeyin üzerine bir nevi altın kiri konmuştur, — eski tablolar üzerinde teşekkül eden pas tabakası gibi.

Bir vakitler bundan (Jid) e bahsetmiştim. İnsanın on sekiz yaşında iken, biraz yanlış fikirleri vardır.

— Bütün tabloları temizlemeli, diyordum.

Gide bana:

— Bu kir tabakası, şaheserlere verilen mükâfatlardır, dedi.

Doğru imiş. (Rönuar) bir çıplak kadın resmi yaparken herhalde, sonradan tablonun üzerini kaplayacak olan bu kir tabakasını düşünmüştür.

İşte bu ayni mükâfat Çinin üzerini de kaplamıştır. İnsan seyahate çıktı mı, her yerde Çin şehirlerine rastgelir. Bunlar kirli şeyler değildir.

İnsan hemen:

— Pis kokuyor! der.

Hiç te pis koknaz. Tabloların üzerindeki kir tabakasıdır bu. Süstür bu.

Bu altın kir tabakasını sakın kaldırmağa kalkmayın.. Temizlemeyi aklınızdan bile geçirmeyin. Bazı aileler vardır; anne ve babaları şöyle derler:

— Bizim çocuklar mı? Biz onları sıhhı sularla yıkıyoruz.

Halbuki herkes onların evinde tifoya tutulur. İnsanın oynaması, kirlenmesi, kumda, tozda koşup zıplaması lâzımdır. Güzel olan asıl budur. Güzel olan memleketler lüzumundan fazla yıkanmayan memleketlerdir.

Ramuzun anlattığı bir hikâye vardır, bilmem bilir misiniz. Bir Protestan papazı:

— Kendimi övmek gibi olmasın ama, demiş, beş gündenberi çok fazla yağmur yağıyor.

Bazı memleketler vardır kendilerini çok fazla temizliğe kaptırmışlardır:

Her şeyin yerine boşluk koyarak temizlik yapma, vacuum eleaner.

Oralarda boşluk galebe çalmıştır. O memleketlerde artık hiç bir yaratıcılık kalmamıştır.

Kendi kendimize:

— Bugünkü en büyük Fransız sanatkârları kimlerdir? diye sorsak vereceğimiz cevap çok garip olacaktır. Çünkü vaziyet şu: Bu en büyük sanatkârlar Picasso, Markievitch, Stravinsky'dir.

Bununla iftihar da etmeliyiz. Çünkü, bu iklim makımından, fevkalâde bir şeydir. Bizim memleketimize çalışmağa geliyorlar, oraya alışıyorlar, ve bizim için büyük bir zafer olarak, büyük Fransız sanatkârları oluyorlar.

Gazetelerin: "Ecnebiler v. s.„ demeleri fena bir usul büyük bir hatadır. Picassonun büyük bir Fransız sanatkârı. (esasen Fransız tabiyetine geçmiş olan) Stravinsky büyük bir Fransız bestekârıdır diye düşünmek çok bir şeydir.

Bunları siz de anlıyorsunuz ya, Fransızlar için o kadar gürültü koparılan zaferlerden daha mühim zaferlerdir.

Hindistanda ben kör oldum; çünkü oranın ışığı çok tatlı idi. Bu ışık sizi yanıltıyor. Memleketin yerlileri alışmışlar.

Benim orada gördüklerim de hep yerlilerdi. Hiç Avrupalı görmedim.. Benim soküağa çıktığım saatlerde Avrupalılar hiç sokağa çıkmazlardı. Onlar sokağa geceleyin çıkarlar. Belki iki dakika için çıkarlar. Bu iki dakika zarfında da ben oralarda bulunmazdım.

Yerlilerden başka kimseyi görmediğim için, gözlük takan kimse de görmedim. O zaman kendi kendime:

— Gözlük takıp da ne olacak? dedim.

(Arkası var)

Üsküdarda işlenen cinayet

Katil yakalandı

Üsküdarda Yenimahallede iki katlık bir evde yalnız başına oturan ...şında Onniği öldüren adam yakalanmış, birkaç gündenberi esrarını muhafaza eden cinayet safhaları tamamiyle aydınlanmıştır.

Katil, İhsan isminde bir gençtir. ...boylu, esmer, tıknazca bir genç olan İhsan yirmi sekiz yaşındadır. İngilizce, fransızca, italyanca, rumca ve ermenice bilmektedir. Yanında daimi nüfus kâğıdı taşır.

1922 senesinde İstanbuldan Marsilyaya pasaportsuz olarak kaçmış, bir müddet ecnebi vapurlarında serdümenlik yapmış, son senelerde İstanbula dönmüştür. İşsiz kalan İhsanın elli yaşında bir annesi vardır. Behiye isimli bu kadın ufakken ihtida etmiştir. Eski ismi Araksidir. Ana oğul Yenimahallede Şimşek sokağında 2 numaralı evde oturmaktadırlar. Bu ev, öldürülen Onniğin evinin arka tarafındadır.

İhsan parasız kalınca anasını daima tazyik ederek para koparmakta imiş. Üç buçuk ay evvel bir gün İhsan anasını gene sıkıştırmış, şöyle demiş:

— Ana, senin köşede bucakta paraların vardır. Eğer bana birkaç lira vermezsen etrafı arayıp bunları meydana çıkartacağım.

Behiye yemin etmiş, on parası olmadığını, fakat bakkaldan bir lira bulabileceğini söylemiştir. Behiye oğlu yatakta bulunduğu bir sırada evin bir yerinde sakladığı altmış lira ile mücevherlerini koynuna sokarak evinin bahçesine çıkmış, oradan arkadaki arsaya gitmiş. Büyük bir taşın altına para ve mücevherlerini saklamıştır.

Behiye bu işi gördükten sonra evine dönmüş, biraz sonra sokağa çıkmış, bakkaldan bir lira alarak getirip oğluna vermiştir. İhsan parayı alınca İstanbula geçmiş, anası da o gitmez bahçeden arsaya geçip para ve mücevherlerini almak istemiş. Fakat Behiye taşı kaldırınca hayretten donup kalmıştır. Çünkü para ve mücevherlerinin yerinde yeller esmektedir. İhtiyar kadın gözleri ile etrafı aramış, bu sırada Onniğin penceresinden kendisine bakmakta olduğunu görmüştür. Yaşlı kadın para ve mücevherlerinin bu adam tarafından ...lerek alındığını tahmin etmiş, hemen Onniğe hitap ederek:

— Paralarımı sen aldın değil mi? Onları bana!.. demiştir.

Onnik pencere önüne yeni geldiğini, para ve mücevherlerden haberi olmadığını söyliyerek içeri çekilmiştir.

Oğlundan kaçırdığı paralarının bir komşusu tarafından kapılması karşısında Behiye büyük bir teessüre kapılmış, akşam üzeri eve dönen oğluna her şeyi olduğu gibi anlatmıştır.

İhsan, anasının para ve mücevherlerini duyunca bunları ele geçirmek için hemen Onniğin kapısını çalmış, ihtiyar adamı tehdit ederek aldığı şeyleri geri vermesini istemiştir.

Onnik, İhsana da para ve mücevherlerden haberi olmadığını söylemiş, bunun karşısında genci evinden kovmuştur.

İşte bu kovulmadan sonra İhsan bir gece Onniğin evine girip mücevherlerle paraları almak sevdasına düşmüş, plânları kurmaya başlamıştır.

İhsan perşembe günü Tophanede Rıhtım yolları idare merkezi karşısında bakkal Anderyadan kırk dokuzluk bir şişe rakı almış, içmiş, sonra evine dönmüştür.

Rakının verdiği tesirle sokağa çıkan İhsan Onniğin evinin önünden geçerken ihtiyarın çıktığını görmüş. Tekrar evine dönerek ayakkaplarını çıkartmış, anasının eski lâstiklerini giymiştir.

Bundan sonra, Onniğin evine gelmiş, cebinden çıkardığı maymuncukla kapıyı açıp içeri girmiştir.

İhsan içerde her tarafı, konsol gözlerini aramış, anasının mücevherleri ile paralarını bulamamıştır. Evden de boş çıkmak istemediğinden alt kattaki odada camlı bir dolapta bulunan çatal, kaşık ve bıçaklarla üç kavanoz reçeli bir saplı sepete yerleştirmiş, sonra tekrar yukarı kata çıkmıştır. Konsol gözünde Onniğin karısı Margirite ait ziynet eşyasını almış, bu sırada kapı açılmış, Onnik elindeki idare lâmbası ile yukarı çıkmıştır.

Onnik, İhsanı görünce korkmuş, bağırmaya başlamıştır.

Yakalanacağını anlıyan İhsan hemen orada bulduğu bir şişeyi kapmış, Onniğin kafasına vurmuş, ihtiyar ve zayıf adamı merdivenin ortasındaki sahanlığa düşürmüştür. Orada kıvranmakta olan ihtiyarın arkasından inen İhsan, Onniğin ağzına mendil sokmak istemiş, dişlerinin mani olduğunu görünce ihtiyarın ağzındaki takma dişleri çıkarmış, mendili gırtlağına kadar sokmuştur.

Onnığin öldüğüne iyice kani olduktan sonra alt kata inmiş, orada bulduğu bir kâğıdın üzerine şunları yazmıştır.

"Bay komiser!

Bu adam sigara kâğıdı kaçakçılığı yapıyordu. Ayni zamanda ahlâksız bir insandı. Kendisine cezasını verdik. Saygılarımızla...

Galatalı Fakabasmaz Zeki ve Kurbağalıdereli A..."

İhsan bu mektubu yazdıktan sonra sepeti almış, kapıdan çıkıp doğruca kendi evine gitmiş, anası Behiyeyi uyur bir halde bulmuştur. İhsan o geceyi uykusuz geçirmiş, sabahleyin erkenden evinden çıkıp Üsküdar iskelesine inmiş, ilk vapurla İstanbula geçmiştir.

Behiyenin Beyoğlunda Timuni sokağında Gönül apartımanında kapıcılık yapan Agop isminde bir akrabası vardır. İhsan doğruca bu adama gitmiş, üç kavanoz reçelle bir battaniye ve kaşık çatalları altı liraya satmış, paraları alınca Tophaneye inmiş, liranın birini bozdurup harcamıştır.

O günün gecesini İhsan Galatada Romanya otelinde geçirmiş, pazar günü sabahı otelden çıkarken yakalanmış, emniyet müdürlüğüne getirilmiştir.

Evvelâ hiç bir şey söylemeyen İhsan sonra bütün bu felâketleri başına getirenin anası Behiye olduğunu söylemiş, cinayetini itiraf etmiştir.

Agobun verdiği adres üzerine zabıta memurları pazartesi gecesi Gönül apartımanına girmişler, kapıcı Agobun odasında birçok kadın ve erkekleri bir masa başında toplanmış görmüşlerdir. Masa üzerinde İhsanın Onniğin evinden çaldığı reçel kavanozları durmaktadır. Memurlar reçelleri kaşıklıyan davetlilere şöyle demişlerdir:

— Bu yediğiniz reçellere afiyet olsun! Fakat daha fazla yiyemiyeceksiniz? Çünkü bu reçellerle kavanozlar Üsküdarda üç gece evvel öldürülen Onniğindir...

Bu söz üzerine davetliler reçellerden ellerini çekmişlerdir. Memurlar. Agobun İhsandan aldığı eşyaları tamamen meydana çıkarıp Agop ile birlikte emniyet müdürlüğüne getirmişlerdir.

İhsan dün Üsküdar müddeiumumiliğine sevkedilmiş, sorgusu yapıldıktan sonra tevkif olunmuştur. İhsan yazıp bıraktığı mektubu zabıtayı şaşırtmak için yaptığını söylemiştir.

Cinayet tahkikatı ile gece gündüz uğraşıp katili kısa bir zamanda meydana çıkaran Üsküdar müddeiumumî muavinlerinden B. Orhan ile emniyet ikinci şube müdürü B. Nevzadı, ikinci şube cinayet masası birinci komiseri B. Abdürrahman ile ikinci komiser B. Alişan ve arkadaşlarını tebrik ve takdir ederiz.

Karol Lombard Karantinada

Los Angeles'ten bildiriliyor:

Karol Lombard çiçek hastalığından dolayı karantinaya alınmış bulunuyor! Fakat, artist hasta değildir, çiçeği çıkaran da başkasıdır:

Bir sinema şirketinin mümessili bir gün Karol Lombard'ı görmeye geliyor. Kendisinden, Sanfansiskoda çevrilecek olan bir filmde baş rolü kabul etmesini rica ediyor. Artist red ediyor. Fakat sinemacı fazla israrda, ricalarda bulunuyor ve Karol Lombard'ın evinde dört saat kalıyor.

Sonra eve döndüğü zaman birdenbire hastalanıyor. Hastalığı çiçektir. Bunun üzerine, sinemacı tedavi altına alınırken, Karol Lombard da karantinaya konuyor. Çünkü, bu salgın hastalığın bütün Lus Angeles'e geçmesinden korkulmaktadır.

Karol Lombard'ın bir iki hafta her kimle olursa olsun görüşmesi yasaktır. Bu müddet zarfında artist herkesten uzak yaşayacaktır. Şimdi sinemacının teklifini hemen kabul edip Sanfransiskoya gitmediğine pişman olduğu söyleniyor...

—o—

Şikagoya dair yeni bir film

Amerikada "Eski Şikago,, isminde bir film çevrilmiştir. Bu filmde, 8171 tarihinde bu şehrin yanışı de gösterilmektedir. Filmin bu tarihî büyük yangını, çok tabiî ve pek canlı bir surette ortaya koyduğundan ve bilhassa Amerika seyircilerini fevkalâde alâkalandırdığından bahsediliyor. O yangında ahali yarı çıplak bir halde şehirden kaçmıştı. Filme aid olan bu resimde, Şikago barları dansözlerinden biri, o zamanki giyinişiyle gülümser pozda çekilmiştir!

İkinci bir Japon Mata-Hari'si

Ah, Ben!

Şarlonun meşhur ettiği Japon artisti Amerikalılara casusluk ediyordu; kendi ağzile tutuldu!

Japon Mataharisi ismi verilen bir kadın casusun Çapey'de Çinliler tarafından öldürüldüğü yazmıştık. Çok zeki, oldukça güzel ve yedi; sekiz lisan bilen bu Japon casus kadını bir Çinli asker kıyafetinde, Çinliler arasına girmiş, fakat parolayı bilmediği için nöbetçi tarafından öldürülmüştü.

Bugün, Tokyodan bildirildiğine, göre, ikinci bir Japon Mataharisi de orada, bizzat Japonlar tarafından idam edilmiştir. Umumiyetle, bu gibi hâdiselerde sükûtu tercih eden Japon gazeteleri, bu sefer bu casus kadın hakkında, uzun uzun yazılar yazmışlar. nasıl idam edildiğini anlatmışlardır:

Ah - Ben ismindeki kadın casus, idam edildiği sırada mavi ipek bir gömlek, kurşunî bir pantalon giymiş bulunuyordu. Kendisine, tüfeklerini çevirmiş, "ateş!" emrini bekleyen askerlere gülümseyormuş. Kendisine:

— En son arzun ne? diye sordukları zaman, yalnız:

— Bir sigara verin, demiş ve sonra sigarasını tüttürerek askerlere bizzat kendisi:

— Ateş! emrini vermiştir.

Tokyonun en büyük ve yarı resmî gazetelerinden biri hâdiseden bahsederken şöyle diyor:

"Zayıf bir kadın ölümün karşısında nasıl soğuk kanlılığını bu kadar muhafaza edebiliyor? Bu kuvveti kendisinde nasıl buluyor? Acaba kendisine— Matahariye dedikleri gibi— "Korkma! Silâhlar dolu değil. Adet yerini bulsun diye ve göz boyamak için böyle yapıyoruz. Silâhlar patlıyacak, kurşun falan çıkmıyacak. Sonra serbest bırakılacaksın" mı demişlerdi?"

Japon gazetesinin sorduğu bu suallere cevabı Ah - Ben'in nasıl bir kadını olduğunu öğrenirsek, verebiliriz.

Şarlonun Meşhur Ettiği Oyuncu Kız

Bundan üç sene evvel, Ah Ben, Japonyada "Geyşa" ismi verilen oyuncu kızlarından biri idi. Bütün bu kızlar gibi, o da kahveden kahveye, birahaneden birahaneye ve evden eve gezerdi. Japonyada âdettir: Bir evde herhangi bir aile eğlencesi bile olsa orada kadın olarak valnız iki, üç Geyşa bulunur ve bunlar çalıp. söylerler...

Ah Ben güzel ingilizce bilirdi. Onun için, ecnebilerin davet edildiği eğlencelere daima onu çağırırlardı.

Şarlo da, bundan üç sene kadar evvel, Japonyada bulunduğu zaman. maarif nazırı, artistin şerefine büyük bir eğlence tertip etmiş ve Ah Ben'i de çağırmıştı.

Şarlo Japon kızını çok beğenmiş. ondaki san'at kabiliyetine hayran kalmıştı. O günlerde, Japon gazetelerine verdiği beyanatta şöyle diyordu:

"Ah Ben harikulâde bir mahlûktur... Benim için o hakikî Japonyayı temsil eden bir kadındır. Japonya hakkında bir film çevirmek ve bu filme baş artist olarak Ah Ben'i almak isterim..."

Şarlonun bu sözleri üzerine bütün Japonya Ah Benden bahsetmeğe başlıyor. Bir gün içinde kızın ismi bütün dillerde dolaşıyor. Daha o gün Tokyonun en büyük müzik holü Ah Ben'i zengin şeraitli; bir mükavele ile işe alıyor.

Fakat. Japon film şirketleri:

— Madem ki Şarlo onu bir filmde çalıştırmağa karar verdi. Ah Benin yurtdaşları olan bizler niçin daha evvel kendisini sinemaya çıkarmıyalım? diyorlar ve artisti müzik holün elinden alıyorlar...

Bundan sonra Ah Ben film üstüne film çeviriyor ve şöhreti gün geçtikçe artıyor.

Ortaya Bir Şüphe Çıktı

Bir senedenberi Japon casusluk teşkilâtı bazı garip hâdiselerle karşılaşıyor ve hayret içinde kalıyordu. Meselâ, en kıymetli Japon casuslarından üçü, Havayi adalarına gitmek üzere yola çıktığı, mukabil Amerikan casusları tarafından haber alınmıştı.

Havayi adalarındaki Japon casusluk teşkilâtı o derece emniyettedir ki bu üç memurun oraya gideceğini kimsenin haber almasına imkân yoktu. Esasen Japon casus teşkilâtı dünyanın en kuvvetli teşekküllerinden biridir.

O halde, teşkilâtın bu sırrına vakıf olan Amerikan casuslarına bizzat Tokyodan biri yardım etmişti; yani, Japon casusları içerden birisi tarafından ihanete uğramışlardı.

Bunun üzerine, Tokyoda Amerikan elçiliği sıkı bir tarassut altına alınıyor: Elçiliğe kimler giriyor, kimler çıkıyor birer birer kaydolunuyor. İşte. bu listede Ah Benin de ismi vardır ve elçiliğe girip çıkanlar arasında en fazla şüphelenebilecekleri budur...

Fakat, Ah Benin böyle bir iş yapmıyacağını düşünenler de çoktu:

— Hayatında aklından geçmiyecek derecede para kazanan bu kadın ne mecburiyetle vatanına ihanet edebilir?...

Diğer taraftan, yapılan bütün tahkikat ve araştırmalar Ah Ben aleyhinde hiç bir ipucu vermeyor, kendisini itham edecek kuvvetli bir delil bulunamayordu.

Ah Benin casus olduğu belki hiç meydana çıkmıyacaktı. Fakat, hakikatin anlaşılmasına bizzat kendisi sebep olmuştur...

Kendi Ağziyle Tutuldu!

Japonyanın en parlak yıldızı sayılan Ah Ben bir gün Japon casusluk teşkilâtına geliyor ve müdüre çıkarak diyor ki:

— Memleket büyük bir harp havası içinde yaşamaktadır. Bugün, tehlikede olan vatanıma yardım etmek her Japonun vazifesidir. . Ben, kadınım, asker olup silâhla yardım edemem. Onun için, vatanıma başka bir sahada yararlı olmak istiyorum...

Belki böyle bir müracaat pek fazla şüpheyi mucip olmaz. Fakat Ah Benin üzerinde esasen böyle bir şüphe bulunması onun üzerine daha fazla alâka çekmiştir.

Fakat, Ah Ben, kendisini ele verecek sözleri söylemekte acele eder gibi ilâve etmiştir:

— Ben Amerikan elçiliğindeki memurları tanırım. Ekseriya beni evlerine davet ediyorlar. Bu itibarla, bana. millî müdafaaya faydası olacak Amerikan esrarını öğrenmek vazifesinin verilmesini istiyorum...

Casusluk teşkilâtı bu teklifin asıl manasını anlayor: Ah Ben, resmen Japon casusları arasına katılarak memleket sırrına vakıf olacak ve onları Amerikalılara satacak...

Tuzak . . .

Bunun üzerine, Japon casusları faaliyete girişiyor ve Ah Ben'i tuzağa düşürmek için bir plân kuruyorlar...

Bir gün Ah Ben. evinde Amerikalılara vermek üzere bazı evrakı hazırlarken Amerikan elçiliği memur-

Lûtfen sayfayı çeviriniz

Nissenin bir konferansı ve bir müşahede:

(Altıncı sayıfadan devam)

mıştı. Fakat bu da dinleyenleri tatmin etmedi. İlmî bir konferansın sıhhatine inanmış olanların bile gözbebeklerinde bir şüphe şulesi çaktı. Hakları da vardı. Demir bir el nasıl olur da hakikî bir kolun vazifelerini yapabilirdi??? Biribirine yakın oturan ahbaplar, hattâ hiç tanışmıyan insanlar arasında fiskoslar.....

Bu aralık Nissen, büyük bir sır ifşa ediyormuş gibi, ritmik bir şekilde yükselip azalan sesini daha fazla kıstı. İki kolu birden takma olan adamı konferansta göstermek üzere Almanyadan getirttiğini söyledi. Salonda bir karışmadır oldu. Bu da uzun sürmedi. Herkes, kendiliğinden susup, sabırsızlıktan; bulundukları yerde kımıldandı. Tam bu aralık munzam kürsüye iri yarı bir adamın çıktığını, gördük. Bu adam, başiyle herkesi selâmladıktan sonra, ona âdeta yeni bir hayat bahşeden Nissen önünde durdu ve bekledi.

Nissen, bu adamdan sigara yakmasını isteyince; takma kolları uzaktan uzun, siyah eldivenler giymişe benzeyen adam, bir elini pantalonunun arka cebine attı. Bir sigara paketi çıkarıp açtı. Seçtiği sigarayı, diğer eliyle yeleğinin cebinden çektiği ağızlığa, hariçten hiç bir yardıma lüzum hissettirmeden, yerleştirdi. Hattâ ilkin bu hareketi çok çabuk yapıyordu. Nissenin işareti üzerine, yavaş yavaş yapmaya koyuldu.

Sigarayı ağzına götürdü. Ceketinin cebindeki bir kutu kibrit içinden bir tane aldı ve bir çakışta yaktı. Böylece iki eli birden dirsekten takma olan adam, sigarasını keyifli keyifli içti, dumanını savurdu! Bu birinci hareketti. Takma kollu adamın ikinci hareketine gelince, Nissen, masa üzerine ince bir çöp bıraktı. İyileşen hastasının eline de bir pens verdi. Adamcağız,. pensle bu incecik çöpü yakalayıp, bize gösterdi. Üçüncü hareket. tebeşiri eline alıp tahtaya: — İstanbul Üniversitesi Fen Fakültesi — diye yazmasıdır. Kelimeleri gayet çabuk ve düzgün yazıyordu. Asıl işin tuhafı, bu takma elle yalnız ince hareketler yapmakla kalmayor, kaba işleri de mükemmelen yapabiliyordu. Meselâ iki eliyle iki teneke suyu kaldırıp normal bir insanın götürebileceği yere, hattâ daha fazlasına kadar taşıyabiliyordu. Zira normal bir insanın elini taşıdığı tenekelerin sapları incitebilirdi; fakat bunda o mahzur da yoktu. Nihayet adamdan takma kollarının çıkarılması istenildi. Bir tanesini diğerinin yardımiyle çıkardı. Ötekini de Nissen çıkardı. Bu suretle orta yerlerinden, bilekler hizasının 5 er parmak kadar üzerinden budanmış olan hakikî kolları meydana çıktı. Bu sırada herkes gözlerine inanamaz olmuştu.

Bazıları fazla ışıktan kamaşmış olmasın, diye gözlerini ovalayor, bir çokları da meraktan oturduğu yerden fırlayordu. Ameliyatın esasını kısaca izah eden Nissen, projeksiyonla adamın kazadan evvel ve ameliyattan sonra attığı imzaları gösterdi. O kadar benzeyordu ki biribirinden asla farkedilmeyordu.

Ameliyatın esas prensipi, nedir? Kolu uygun bir yerinden kestikten sonra adaleler arasına bir oluk açılmış ve bu oluk ta ciltle düşenmişti. Böylece âdeta hastanın iki kolunda da deriden birer tünel açılmıştı. Bir ucu bu tünele geçen fildişi çubukların diğer uçları takma kollara tutturulmuştu. Bu takma kollar hususî bir şekilde ısmarlanıp, yaptırılmıştı ve adamcağızın adaleleri kasıldıkça, fildişi çubuklar yukarı doğru çekiliyor, dolayısiyle ona merbut olan sun'î eldeki parmaklar da kapanıyordu. Adaleler gevşeyince el de bittabi açılıyordu. Derinin hissi ile yapmaya muktedir olduğumuz ince hareketleri, bu vakada adaleler üzerine almış bulunuyor. Bu, görülmemiş ve duyulmamış bir muvaffakıyetti.

Uzuvların haricî tenebbühlere karşı gösterdikleri intibak kabiliyetinin ne kadar geniş olduğunu, bu misalde de bir kere daha görüyorduk.

Konferans sonu geldi, binlerce insanın nefesiyle kirlenen hava asabımızı bozduğu halde, hiç birimiz çıkmak istemiyorduk. Bilâkis kürsüde şen bir yüzle bizleri selâmlıyan büyük operatörü, alkışlayor, alkışlayorduk...

Mehmed Hulûsi Dosdoğru

---

larından bir adam geliyor.

Bu genç, Ah Benin Amerikan seberaber idi.

fareti erkânı arasında tanıdığı birisidir ve onun Amerikalılara hizmet ettiğini bilmektedir.

Amerikalı genç, içeri girer girmez:

— Çabuk! diyor, Japonlar seni tevkif etmeğe geliyorlar. Ne var ne yok hepsini mahvet ve hemen kaçalım. Ben tertibat aldım, seni derhal Amerikaya kaçıracağız!

Bunun üzerine, kadın kendisini ele verecek evrakın üzerinden okunmaz mürekkep eczası geçiriyor: Kâğıtlarda hiç bir şey görülmeyor. Sonra, derhal giyinerek gençle beraber sokağa fırlayor ve kendisini kapıda bekleyen otomobile biniyorlar.

Otomobil son sür'atle uzaklaşıyor. Fakat, aldığı istikamet rıhtım istikameti değil, harbiye nezareti istikametidir!

Ah Ben tuzağa düştüğünü sonradan anlayor: Amerikalı vaziyetindeki genç bir Japon casusundan başka bir şey değildir ve kadını ele geçirmek için çalışmaktadır.

Divanharpte muhakeme edilirken Ah Ben şöyle diyor:

— Ben casus değilim... Fakat. "Kaç! Yakalanacaksın!" dedikleri zaman ne de olsa korktum. Çünkü, haksız olarak şüphe altında olduğumu biliyordum.

Fakat, Japon hükûmeti böyle sözlerine kanacak kadar saf değildir. Bundan başka, suçlu olduğunu isbat eden daha birçok deliller bulunuyor ve nihayet, kurşuna dizilmesine karar veriyor.

Japon Mataharisi de, bu kararı soğuk kanlılıkla karşılayor ve üzerine çevrilen tüfeklere kendi ağziyle:

— Ateş! emrini vererek bu heye-

Dr. İhsan Sami

Gonokok Aşısı

Belsoğukluğu ve ihtilâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşıdır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi. No. 113.

Sağlık Servisimiz

Husus, doktorumuz Pazartesi günleri saat on beş buçuktan yirmiye kadar gazetemiz idarehanesinde, Cumartesi günleri de saat 14 ten 19 a kadar Lâleli Tayyare apartımanları ikinci daire üç numarada daima okuyucularımızı yedi kupon mukabilinde kabul eder.

Ayni şekilde diş doktorlarımız da okuyucularımızın emirlerine hazır bulunmaktadır. Diş doktorumuz Fahrettin Dişmen Parmakkapı İstiklâl caddesinde 127 numarada pazartesi günleri saat 14 ile 20 arasında bulunduğu gibi doktor Necati Pakşi de Karaköy Mahmudiye caddesi 1—2 numarada salı ve cuma günleri ayni saatlerde okuyucularımızın dişlerine bakacaklar ve ufak tedavilerini yapacaklardır.

Ayni zamanda Beşiktaş tramvay caddesi Erip apartımanında sünnetçi Emin Fidan muhtaç okuyucularımızın çocuklarını sünnet edecektir.

Ayrıca Aksaray Pertev Eczanesi yanında 352 numarada sünnetçi ve sıhhat memuru Nuri Eşsiz KURUN doktorunun vereceği enjeksiyonları beherini yedi kupon mukabilinde ve abonelerimize en ehven şeraitle çocuklarının sünnet ameliyelerini yapacaktır.

İsimlerini yazdığımız doktor dişçi ve sünnetçilere müracaat ederken KURUN'un hizmet kuponundan yedi tane götürmek lâzımdır.

KURUN

Hizmet kuponu

Bu kupon gazete idaresine getirenler

1 — Küçük ilânlarını parasız bastırırlar.

2 — Kurunun hekimlerine parasız bakdırırlar.

3 — Hukuk ve mali müşavirlerine her türlü kanun yollarını parasız sorup öğrenir

Hikâye

(Üstarafı 8 incide)

— Fakat.... karnıza karşı?!.. Çünkü.... ben onu seviyorum!

— Elbette seveceksiniz; güzel bulunan şeyden nefret edilmez, ya!

— Siz anlamıyorsunuz, galiba!. Ben, onu çıldırasıya.... içten dışa vuran delicesine bir ihtirasla seviyorum!

— Eh, sevginin derecesi! Demek sizde fazla!

— Nasıl erkeksiniz siz.. nasıl kocasınız? Kıskanmıyor musunuz?

— Bu vaziyet üzerinde durmam için, karımın sizin hislerinizi paylaşması icap eder! Halbuki, ortada öyle bir vaziyet yok! Olsa olsa bir taraflı bir temayül.....

— Zihnim duruyor! Daha mı ileri varayım?

— Nasıl isterseniz!

— Ben, karımızın benim olmasını istiyorum!

— Olabilir; ancak, daha evvel, kendisinin razı olması....

— Ne?!

— Ve benim onu resmen boşamam.... gerek! Ondan sonra... eh, olabilir.. belki! Gazozunuz?

Pof..f..f..f..f..! Kafasının içerisi allak bullak olan ziyaretçi, şişeyi dibinedek lıkır lıkır dikerek boşalttıktan sonra, elinin tersiyle ağzını sildi. Aczin şiddetiyle beyni sersemlemiş.. gözleri dönmüştü!

— Siz, demek bütün bu söylediklerimden hiç birini yakışık almaz, bulmuyorsunuz?

— Öyle bulmadığımı da söylemedim!

— Şu halde kızsanız a.... Sövseniz e bana.... dövseniz e beni....

Beriki, gülümseyişle susuyordu!

— Kızmadığım ne malûm? Bunu göstermek için mutlâka ben de soğuk bir gazoz mu ısmarlıyayım!

— Mademki kızıyorsunuz; yeriniz den sıçrıyarak üzerime yürüyüp bana.... bir şey diye bağırsanız a, boğazıma sarılıp ta boğsanız a beni....

— Niçin yorulayım?.. Siz böyle de... zaten kendi kendinize de... boğuluyorsunuz!

Yazıhane sahibi, yerinden kalktı, geniş pencereyi açıp, kanadını itti:

— Biraz temiz hava? İyi ettim, değil mi!

Bahsa giren ziyaretçi, bir karşısındakine, bir de pencereye baktı. İçeriye serin hava dolarken, o, gülümseyen gözler, gülümseyişli dudak ucuyla büsbütün çileden çıkarak, haykırdı!

— Haayt! diye haykırıp, şimdi tâ orta yerimden çatlıyacağım!

— Bir parça sabırlı olunuz; karım nerdeyse gelecek!

Şapkasını kapan ziyaretçi, soluk soluğa:

— Siz, dedi, siz, erkek olmak şöyle dursun.... İnsan bile değilsiniz!

Boşalan gazoz şişesini almağa gelen adamın dışarıdan ittiği kapıya koşarak, onunla tokuştu, şangırtılı bir çıkışla koridora fırladı.

Yazıhane sahibi, camı kapatıp tekrar koltuğuna otururken, gözden çektiği bir defteri açarak, yapraklarını çevirdi. Ve mırıldandı:

— Bir bahis daha kazanıldı! Bunu da kazanç hanesine yazayım... Bu seferki kaçmcısıydı?... Dur bakayım..... kötfyok(le oudao cmföyp cmföyp p 5.... 8.... 9.

Mehmed Selim

KURUN

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında
Aylık	95	155 Krş.
3 aylık	260	425 Krş.
6 aylık	475	820 Krş.
Yıllık	900	1600 Krş

Tarifesinden Balkan birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Türkiyenin her posta merkezinde KURUNa abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 kuruştur.

İLÂN İŞLERİ TEL: 20335

Otobüs davası

Avni Bayer dün Adliyeye geldi

Diş tabibi Avni Bayerin vekili avukat B. Yusuf Kenan, dün gazetelere bir mektup göndererek, kendisine "Bir alacak davası gibi gösterilen dava üzerinde yaptığı tetkik sonunda meslekî mesaî tarzına uygun düşmediğinden" davayı kabul etmediğini bildirmiştir.

B. Yusuf Kenanın vakâleti kabul etmemesi üzerine Avni Bayer, yeni bir vekil aramış ve avukat Nuriyi bularak kendisine vekâlet vermiştir.

Avni Bayer Adliyede

Diş tabibi Avni Bayer dün sabah saat 9,5 ta yeni vekili avukat Nuri ile birlikte bir taksi ile adliyeye gelerek, doğru müddeiumumilik ikinci tetkik bürosu şefi müddeiumumî muavini B. Nurettini görmüş ve protestosu üzerinde bir saat kadar izahat vermiştir. Biraz sonra İstanbul müddeiumumisi Hikmet Onat ta, ikinci tetkik bürosuna gelerek, bir müddet içeride kalmıştır. Bu sıralarda kapıda Avni Bayerle konuşmak ve resmini almak üzere gazeteciler ve meraklı bir halk kütlesi gözüküyordu.

Müddeiumumî Hikmet Onatın dışarı çıkışından kısa bir müddet sonra, Avni Bayer de, çıkmıştır.

Orta boylu 35 yaşlarında kadar olan Avni Bayer sarı, tüylü bir palto gitmişti. Dışarı çıkar çıkmaz derhal etrafını alan gazetecilere:

— Bir şey söyliyemem, vekilimle konuşunuz, demiş ve koşar adım bir halde merdivenlerden inerek, avukatı Nuri ile bir taksiye binip uzaklaşmıştır.

Avni Bayerin Muharririmize Beyanatı

Dün bu hususa dair kendisini avukat B. Nurinin yazıhanesinde gören bir arkadaşımıza Avni Bayer şunları söylemiştir:

— *Gazetecilerden ağzım yandı. Bugün müddeiumumiliğe protesto etrafında izahat verdim. Ahmet Eminden bin liramı istiyorum. Bugün cezaî avukatım Bay Nuri vasıtasiyle müddeiumumiliğe bir istida vererek aleyhinde bir tahkir davası açtım. Ayrıca hukuk davası da açacağım.*

Müddeiumumiliğin davetine hasta yattığımdan gelemedim. Polis bana cumartesi günü geldi ve teminat altına aldı."

Avni Bayer yukarıda da söylediği gibi dün Ahmet Emin aleyhine bir hakaret davası ikame etmiştir. Hukuk davası henüz açmamıştır.

Müddeiumuminin Beyanatı

İstanbul müddeiumumisi B. Hikmet Onat dün otobüs dedikodusu ve B. Avni Bayerin protestosu hakkında kendisini gören gazetecilere şöyle söylemiştir:

— *Bu mesele çok yakında aydınlanacaktır. Tahkikata sür'atle ve araya hiçbir fasıla vermeden devam edeceğiz.*

Bugün Avni Bayerden protesto hakkında izhat aldık. Daha bazı kimseleri de davet ederek ifadelerini alacağız.

Meselenin aydınlanması artık bir gün meselesi haline gelmiştir."

Para Nasıl Verilmiş

Aldığımız malûmata göre, müddeiumumilik protesto hakkındaki tahkikatı Avni Bayerin Ahmet Emine verdiğini söylediği paranın verilş mahiyetini protestoda açıkça zikredilmemesinden doğmuştur. Çünkü bu para ücret olarak bir hizmet mukabili verildiği takdirde suç teşkil etmez, ancak, bir memura verilmek üzere alınmış veya verilmişse, bu takdirde Avni Bayer dolandırılmış demektir. İşte bu paranın verilş şekli meydana çıkarılması noktasından tahkikat yapılmaktadır.

Ahmet Emin Ne Diyor?

Muharrir Ahmet Emin Yalman da dün müddeiumumilikçe adliyeye davet edilerek dinlenmiştir. Ahmet Emin Yalman adliyede gazetecilere demiştir ki:

— *Bunun aleyhime kurulmuş bir tuzak olduğunu kâmilen isbata hazırım. Müsebbipler cezalarını bulacaklardır.*"

Ahmet Emin, Avni Bayerin Muayenehanesine Gitti Mi?

Dün müekkili Avni Bayer ile adliyeye gelerek Ahmet Emin aleyhine 480 inci maddeye göre cezaî bir dava açan avukat B. Nuri kendisini gören bir yazıcımıza şöyle demiştir:

— *Müvekkilim diş doktoru Avni Bayer Türk ceza kanununun müteaddit ahkâmının tasdinatı dairesinde Ahmet Eminin neşir vasıtası olan "Tan" gazetesi ile terzilen teşhir edilmek suretiyle tahkir edilmiştir. Bugün İstanbul müddeiumumiliği ikinci tetkik dairesine verdiğimiz "Tan" gazeteleri ne sahtedir, ne de müvekkilim tarafından hususî bir matbaada tabedilmiştir.*

Müvekkilim Avni Bayer erbabı hukuktan olmadığı için protestosunu bir mektup şeklinde yazmış ve ondan dolayı bu keşmekeş husule gelmiştir.

Diğer taraftan müvekkilim Avni Bayer muayenehanesine Ahmet Eminin geldiğini iki şahitle isbat edecektir.

Recai Nushet İkinci Bir Dava Daha Açtı

Recai Nüzhet Baban dün de adliyeye gelerek Ahmet Emin Yalmanın şahsına karşı hakarete devam ettiğinden maddei mahsusa tayini suretiyle ikinci bir dava daha açmıştır.

Davalar Altıya Çıktı

Otobüs dedikodusu etrafında açılan davalar Recai Nüzhetin bu ikinci davası ile altıya baliğ olmuştur.

1 — Avni Bayerin Ahmet Emin aleyhine açtığı dava 2 — Sabur Sa minin Ahmet Emin aleyhine açtığı hakaret davası. 3 — Gene Ahmet Emin aleyhine müddeiumumiliğin açtığı dava. 4 — Ahmet Eminin Avni Bayer aleyhine açtığı dava. 5, 6 — Recai Nüzhet Babanın Ahmet Emin aleyhine açtığı iki dava.

Müfettişlerin Tahkikatı Henüz Bitmedi

Otobüs meselesini tetkik etmekte olan mülkiye müfettişlerinden Bay Seyfi ve Bay Abidin dün sabah gene belediyeye gelmişler, akşam geç vakte kadar çalışmışlardır.

Müfettişler varidat müdürü Bay Neşeti birkaç defa yanlarına çağırıp izahat almışlardır. Müfettişlerin şimdiye kadar yaptıkları iş tetkikattan ibarettir. Henüz hariçten kimseyi çağırıp dinlememişlerdir.

Bir gazete; birçok otobüsçülerin müftetişlere söyliyecekleri sözler olduğunu, fakat bunların; korktukları için belediyeye gidemediklerini, eğer müfettişler adliye binası gibi bir yerde şikâyetçileri çağırıp dinlerlerse birçok şeyler söyliyeceklerini yazıyordu.

Müfettişlerce böyle bir iddia varit görülmemektedir. İsteyenler belediyeye gidip müfettişleri her zaman görebilirler.

Avni bayer — 3

Nobel

(Baştarafı 6 nca sayıfada)

lar beynelmilel sulhcu kurumlara verilmiştir. Eski Amerika Cumhurreisi Vilsonun müdahalesile büyük muharebe hitama erdiği kanaatile Vilsona da bu mükâfat verilmişti.

Geçen seneki sulh mükâfatı Almanya Oszeskiye verilmiştir. Fakat Oszeski bugün Almanyada mürteci sayılarak birçok kayıt ve kuyut altında yaşa-

İstanbul Belediyesi İlânları

Hepsine 85 lira bedel tahmin edilen Cerrahpaşada Davutpaşa mahallesinde Şeyhülharem sokağında yeni 14 No. lı ev ile arabalığın ve bostan kuyusu dolabı ankazının satılması açık arttırmaya konulmuştur. Şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 6 lira 38 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber 6—1—938 Perşembe günü saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (8492)

Keşif bedeli 930 lira 89 kuruş olan Çubukluda Belediyeye ait köşkün tamiri açık eksiltmeye konulmuş ise de belli ihale gününde giren bulunmadığından eksiltme 27—12—937 Pazartesi gününe uzatılmıştır. Keşif evrakile şartnamesi Levazım Müdürlüğünde görülebilir. İstekliler 2490 numaralı kanunda yazılı vesikadan başka fen işleri müdürlüğünden alacakları fen ehliyet vesikasile 69 lira 82 kuruşluk ilk teminat makbuz veya mektubile beraber yukarda yazılı günde saat 14 de Daimî Encümende bulunmalıdırlar. (B.) (8494)

(1 inci kol tahrir sıra mesaî cedveli)
"Merkez nahiyesi mahallâtı,,

Sıra No.		Tahrir tarihi
1	Şeyh Geylâni	15—12—937
2	Hoca Alâettin	"
3	Ahi Çelebi	16—12—937
4	Tahta Kale	16, 17, 18—12—937
5	Rüstem Paşa	20—12—937
6	Hobyar	"
7	Hoca paşa	21, 22—12—937

"Alemdar nahiyesi mahallâtı,,

8	Alemdar	23, 24, 25—12—937
9	Molla Fenari	27, 28—12—937
10	Mahmut Paşa	29, 30, 31—12—937
11	Sultan Amet	3, 4, 5, 6—1—938
12	İsak Paşa	7, 8, 10, 11—1—938
13	Can kurtaran	12 ilâ 26—1—938
14	Küçük Ayasofya	27, 29—1—938
15	Binbirdirek	1, 2—2—938
16	Emin Sinan	3—2—938

"Beyazıt nahiyesi mahallâtı,,

17	Sururi	4, 5—2—938
18	Çarşı	7, 8, 9—2—938
19	Dava Hatun	10, 11—2—938
20	Mercan	12 ilâ 28—2—938
21	Beyazıt	1—3—938
22	Süleymaniye	2, 3, 5—3—938
23	Molla Hüsrev	6, 7—3—933
24	Kalendernane	8, 9, 10—3—938
25	Camcı Ali	12, 13, 14, 15—3—938
26	Balaban ağa	16, 17, 19, 20, 21—3—938
27	Kemal Paşa	22, 23, 24, 26—3—938

(İkinci kol tahrir sıra mesaî cedveli)
"Kumkapı nahiyesi mahallâtı,,

28	Çadırcı Ahmet	1, 2—2—938
29	Behram Çavuş	3, 4, 5—2—938
30	Şehsuvar	7, 8, 9, 10—2—938
31	Mimar Hayrettin	11, 12, 14—2—938
32	Tavşantaşı	15 ilâ 19—2—938
33	Saraç İshak	21 ilâ 25—2—938
34	Muhsine hatun	26, 28—2—938
35	Kazgani Sadi	1 ilâ 7—3—938
36	Tülbentçi	8 ilâ 14—3—938
37	Nişancı	15 ilâ 19—3—938
38	Kâtip Kasım	20 ilâ 31—3—938
39	Mesih Paşa	2 ilâ 9—4—938
40	Mimar Kemâlettin	10 ilâ 16—4—938
41	Yavuz Sinan	17 ilâ 21—4—938
42	Hacı Kadın	22 ilâ 28—4—938
43	Hacı Giyasettin	30, 31—4—938
44	Demir Taş	1, 2—5—938
45	Sarı Demir	3, 4, 6—5—938
46	Zindan kapı	7—5—938

Eminönü kazası içinde bulunan arazi ve arsaların tahrirlerine yanlarında gösterilen günlerde mahsus komisyonu tarafından başlanacağı herhangi bir yanlışlığa mahal kalmamak üzere arazi sahiplerinin tasarruf veya işgalin müstenid olduğu vesikalarla birlikte her Cumartesi günü Kaymakamlık dairesinde ve sair günlerde mahallâtta bulunacak Komisyonu bilgilendirmeleri buna uygun hareket etmiyenler hakkında 2901 sayılı arazi tahrir kanununa göre takibat yapılmak zaruretinde kalınacağı ilân olunur. (8495)

20335

GAZETEMİZE VERECEĞİNİZ İLÂNLAR VE İLÂN İŞLERİNİZ İÇİN BU NUMARAYA TELEFON EDİNİZ:

Adres: İstanbul Ankara Caddesi VAKIT Yurdu altında No: 105 Telefon: 20335

Açık Eksiltme ilânı

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan:

Haydarpaşa Lisesinin fazla kalan 109200 parça çamaşır yıkanma ve ütülenmesi açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme 27—12—937 Pazartesi günü saat 15 de İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde Liseler Muhasebeciliğinde toplanacak olan Komisyonda yapılacaktır.

Tahmin bedeli 2809 lira 20 kuruş ve ilk teminatı 211 liradır.

İstekliler Şartnameyi görmek üzere Okul Direktörlüğüne müracaat edebilirler.

İsteklilerin çamaşır yıkayacı ve çamaşır makineleri ve teferrüatının yevmiye 1000 parça çamaşır yıkayabilecek ve kurutabilecek kudrette olduğuna dair cari sene Ticaret odası vesikalariyle birlikte ayrıca Ticaret odasından vesika getirmeleri şarttır. (8241)

KURUNa abone olunuz ve abone ediniz

Emniyet Sandığı ilânları

Taksitle emlâk satışı

SEMTİ	CİNSİ	Muhammen Kıymeti Lira
Kuzguncukta eski Kumbaoğlu yeni Bamyacı sokağında eski 6 yeni 6 No.lı	İki katta dört odalı ahşap bir evin tamamı.	300
Fatihte eski Mollaahaveyin yeni Muhtesipiskender mahallesinde eski Cevizci, yeni Balipaşa sokağında en eski 15, eski 17, yeni 148 No. lı	İki katta beş odalı kuyusu ve elektrik tesisatı olan kârgir bir evin tamamı.	2000
Üsküdarda Altunizade mahallesinde Hacıbrahimağa (Sırmaperde) sokağında eski 5 yeni 11 (kapı üzerinde 13) No. lı	Üç katta yedi odalı bahçeli ve kuyulu ahşab bir köşkün tamamı.	200
Şehzadebaşında Babahasanâlemi mahallesinde eski Mahmudefendi mektebi yeni Serezli sokağında eski 9 yeni 23 No. lı	Üç buçuk katta on odalı elektrik tesisatını havi ahşab bahçeli bir evin tamamı.	2500
Kumkapıda Muhsinehatun mahallesinde Molataşı caddesinde eski ve yeni 19 No. lı	İki buçuk katta beş odalı elektrik tesisatını havi bahçeli kârgir bir evin tamamı.	1400
Beşiktaşta eski Rumeli yeni Türkali mahallesinde Uzuncaova caddesinde eski ve yeni 10 No. lı	İki katta dört odalı ahşab bir evin tamamı.	300
Sultanselimde Çirağıhamza mahallesinde eski sakız ağacı yeni Tabakyunus sokağında en eski 20 mü. eski 68 yeni 65 No. lı	Üç katta beş odalı ahşab bir evin tamamı.	650
Beyoğlunda Şahkulu mahallesinde Küçükhendek sokağında Kuledibimeydanı karşısında eski 2, 4, 4, 4 mük. 6, yeni 2, 4, 6, 8, 10 No. lı	Dört buçuk katlı yirmi odalı altında bir kazino ve bir mağazası olan, terkos ve elektrik tesisatını havi kârgir üç evin tamamı.	12000
Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde eski Arnavud yeni Mısırbuğdayı sokağında eski 24, 24 mük. 24 mük. 24 mük. 24 mük. yeni 20, 22, 24, 26, 28 No. lı	Üçer katlı beşer odalı altında iki dükkânı olan kârgir iki evle ayrıca arka kısımda on odadan mürekkeb kârgir bir evin tamamı.	3500

1 — Arttırma 23—12—937 tarihine düşen Perşembe günü saat 15 te yapılacak ve gayri menkuller en çok bedel verenin üstünde kalacaktır.

2 — Arttırmaya girmek için muhammen kıymetin yüzde onu nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Arttırma bedelinin dörtte biri peşin ve geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler yüzde beş faize tâbidir.

4 — Taksitler ödeninciye kadar gayrimenkul Sandığa birinci derecede ipotekli kalır. (8180)

Haric Askerî Kıtaatı İlânları

17—12—937 Cuma günü münakasaları yapılmak üzere açık eksiltme ile münakasaya konulan Vize alayına aid 6200 kilo, Alpullu 3400, Pınarhisar P. 6200 Topçu alayına aid 3200 kilo gaz yağlarına talip zuhur etmediğinden pazarlığı 27—12—937 Pazartesi günü saat 15 de yapılmak üzere 10 gün müddetle talik edilmiştir. Talip olanların tayin olunan gün ve saatinde Vizede Satınalma Komisyonuna müracaatları. (666) (8480)

* * *

Kor Merkez Birlikleri ile Vizedeki Birliklerin ihtiyacı için 80 ton buğday satınalınacaktır. İhalesi 3—1—938 Pazartesi günü saat 16 da Çorluda Kor Satınalma Komisyonunda yapılacaktır. İlk pey parası 360 lira olup şartname ve evsafını görmek isteyenler hergün İstanbul Levazım âmirliği Satınalma Komisyonuna ve Çorluda Kor Satınalma Komisyonunda görebilirler. Talipler kanunun 2 ve 3 üncü maddelerindeki belgelerle birlikte belli gün ve saatte Çorlu Kor Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (667) (8481)

* * *

Cinsi	Miktarı Kilo	M. Bedeli Lira	İlk teminatı Lira	İhale tarihi ve saati
Nohut	2600	366	88	13-1-938 saat 14 Alpullu A.
"	7600	1216	92	" 15 Demirköy
"	3500	490	37	" 17 Pınarhisar Top. A.
"	6500	910	69	" 11 Vize
"	7800	1092	82	" 16 P. Hisar P. A.

Yukarda cins ve miktar M. bedel teminat ve ihale tarih ve saatleri yazılı nohutlar Vizede Tümen Satınalma Komisyonunca ayrı ayrı ihaleleri açık eksiltme ile yapılacaktır. Şartnameleri Komisyonda görülebilir. Münakasaya girecektlerin bildirilen gün ve saatte kanunî belgeleri ile Vizede Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (668) (8482)

Mekteplilere, Çocuk velilerine, Okul Direktörlerine

Mektep kitaplarınızı almadan.... bir kere eski tanıdığınız

"VAKIT" Kitabevine

uğrayınız. İlk, Orta, Lise, Yüksek ve Meslek... Her okulun, her sınıfı için, her dilden, her türlü maarif neşriyatını buradan kolaylıkla ve derhal edinebilirsiniz.

Rastgele yerden almanın sonunda yanılma, yorulma, vakit kaybetme olabilir, üzülebilirsiniz.

İhtisasa her yerde kıymet vermeli: (VAKIT KİTABEVI) de mektep kitapçılığında ihtisas kazanmıştır.

Kitap üzerine gelecek her sorguya karşılık verilir.

ADRES: İstanbul - Vakıt Yurdu. Telefon: 24370. Telgraf: Vakıt - İstanbul. Posta kutusu: 46.

Matbaa makinesi aranıyor

Taşrada kurulacak bir matbaa için 68×100 ebadında bir düz makine ile mücellit takımları ve bir pedal makinesi alınacaktır.

Satılık makinesi olanların gazetemiz idare memuru Ahmet Can'a müracaatları.

Allo Allo

Bay eczacı siz misiniz? Hafta lardanberi çektiğim kabızlığa karşı tasviye ettiğniz PÜRGOLİNİ dün akşam aldım: Barsaklarım temizlendi ve karın ağrılarımdan eser kalmadı; teşekkür ederim. Bu fevkalâde lezzetli ve içimi kolay olan müshil ilâcını herkese tavsiye edeceğim Allahaısmarladık.

Istanbul Komutanlığı ilânları

Çatalcada gösterilecek mahalde bir paviyon inşası kapalı zarfla ihalesi 27- 1 nci Kânun- 1937 Pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 30424 lira 64 kuruştur. Şartnamesi her gün öğleden evvel Komisyonda görülebilir. İsteklilerin 2282 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplariyle 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla Nafia Vekâleti Fen Müdürlüklerinden alacakları Ehliyet vesikalarile beraber ihaleden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarının Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna vermeleri. (8164)

* * *

Selimiye kışlasının Çatısının tâmiri ihalesi kapalı zarfla 4- Kânunusani- 1938 Salı günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen keşif bedeli 25,110 liradır. İlk teminatı 1884 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel komisyonda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektuplariyle ve 2490 sayılı kanunun 2. ve 3. üncü maddelerinde yazılı vesikalardan maada Nafia Vekâleti Fen Müdürlüklerinden alacakları ehliyet vesikalariyle beraber ihale günü ihale saatinden en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda Komutanlık satın alma Komsiyonuna vermeleri. (8398

* * *

İstanbul Komutanlığına bağlı kıtaat ve müessesat ihtiyacı için 10,000 kilo çekirdekli kuru üzümün açık eksiltme ile ihalesi 24- 1. inci Kânun- 1937 Cuma günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 2250 liradır. Şartnamesi her gün öğleden evvel Komisyonda görülebilir. İsteklilerin 169 liralık ilk teminat makbuz veya mektuplarile beraber 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı vesikalarla beraber Fındıklıda Satınalma Komisyonuna gelmeleri. (8165)

DOKTOR

Necaettin Atasagun

Her gün sabahları sekiz buçuğa akşamları 17 den 20 ye kadar Lâleli tayyare apartmanları ikinci daire 17 numarada hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar hastalarını parasız, Kurun, Haber okuyucularını dakupon mukabilinde muayene eder. Telef: 23953

Sahibi: ASIM US

Neşriyat müdürü Refik A. Sevengil

Levazım âmirliği ilânları

Dikimevleri için 6500 kilo ham deri 3—1—938 Pazartesi günü saat 15 de Tophanede İst. Levazım âmirliği Satınalma Komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Tahmin bedeli 9750 lira ilk teminatı 731 lira 25 kuruştur. Şartname ve nümunesi Komisyonda görülebilir. İsteklilerin kanunî belgeleriyle teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri. (325) (8389)

Deniz Levazım satınalma komisyonu ilânları

1 — Tahmin edilen bedeli (5275) lira olan (15) kalem muhtelif cins ve miktarda yaş sebze, 22- Birincikânun- 1937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 14 de pazarlıkla alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — İşbu 15 kalem yaş sebzenin muvakkat teminatı (395) lira (63) kuruş olup, şartnamesi Komisyondan her gün parasız olarak alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunda yazılı vesikalarla birlikte ve belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan Komisyona müracaatları. (8401)

Doktor

Hafız Ceaml

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divan yolunda (104) numaralı hususi kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah "9,5—12" saatleri hakiki fukaraya mahsustur. Muayenehane ve ev telefon 22398. Kışlık telefon: 21044.

Areda büyük fark var

Pertev Çocuk Pudrası: şimdiye kadar hiçbir benzeri tarafından taklid edilememiştir. Bu pudranın, en büyük meziyeti bilhassa çocuk cildleri için hazırlanmış olması ve terkibinde tahriş edici hiçbir madde bulunmamasıdır.

PERTEV ÇOCUK PUDRASINI

Şişman, vücutlu, bazı kimseler de kullanmaktadırlar. Vücudün iltivalarında ve koltuk altlarının pişiklerine karşı bundan daha müessir bir pudra henüz keşfedilmemiştir.

ONU DİĞER ADİ *(TALK PUDRA)* ları ile karıştırmayınız.

Açık Eksiltme ilânı

Haydarpaşa Lisesi Satınalma Kurumundan:

Haydarpaşa lisesinde Devlet hesabına okuyan yatılı talebe için alınacak olan ders kitapları açık eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltmeye 27—12—937 Pazartesi günü saat 15.30 da İstanbul Kültür Direktörlüğü binası içinde Liseler Muhasebeciliğinde toplanacak olan Komisyonda yapılacaktır.

Tahmin Fiatı 1046 lira 86 kuruş ve ilk teminatı 79 liradır.

İsteklileri şartnameyi ve kitapların cins ve miktarını gösterir listeleri okulda görebilirler.

İsteklilerin yeni sene Ticaret Odası vesikalariyle birlikte belli gün ve saatte Komisyona gelmeleri. (8240)

Kiralık odalar

Ankara caddesinde Orhan Bey hanında yazıhane ve muayenehane, atelye yapılmağa elverişli kiralık odalar vardır. Gazetemiz idaresine müracaat.

Başvekâlet istatistik Genel Direktörlüğü

Arttırma, Eksiltme ve ihale Komisyonundan:

1 — 26 forma kadar tahmin olunan 936 - 37 senesi Maarif Yıllığından 1750 adet kapalı zarf usuliyle eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — 16 sahifelik beher forması için 45 lira üzerinden 1170 lira bedel tahmin edilmiştir. Yüzde yedi buçuk hesabiyle 88 liralık muvakkat teminat vesikası verilmek lâzımdır.

3 — Eksiltme 17 Kânunusani 1938 ayının Pazartesi günü saat 15.30 da Umum Müdürlük binasında toplanacak olan Komisyonda açılacaktır. İştirak edeceklerin bir saat evvel teklif mektuplari le teminat zarflarını Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır. Numune dairede görülecektir. Şartname bedelsiz olarak Komisyon kâtipliğinden istenebilir. (4611) (8470)

GENÇ MEKTEPLİLERE:

Bu mevsim sizler için çok tehlikelidir. Boğaz ağrıları hep bu mevsimde başlar. Ufak bir soğuk alma sizin bademciklerinizi şişirebilir. Buna karşı mektebe giderken bir kutu

Pastil Midat

alınız ve cebinizden eksik etmeyiniz. Tıpkı şeker gibidir. Kolayca sakız ve şiklet gibi yiyebilirsiniz.

İsmini unutmayınız. PASTİL MIDAT

Dr. Ihsan Sami

BAKTEİYOLOJİ LABORATUVARI

Umumî kan tahlilâtı. Frengi noktai nazarından (Wasserman ve Kahn teamülleri) Kan küreyvatı sayılması, tifo ve sıtma hastalıkları teşhisi, idrar, balgam, cerahat, kazurat ve su tahlilâtı ültarmikroskopi, kanda üre, şeker, Klorür kollesterin miktarlarının tayini. Divanyolu No. 113 Tel.: 20981

ZAYİ

Liman cüzdanımı zayi ettim yenisini çıkaracağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Gemici Nuri

İLÂN

Beykoz Kavakdere caddesinde 106 numaralı evde Arsen Papazyana:

Diruhi tarafından aleyhinize açılan dava sonunda Beykoz Kavakdere caddesinde 106 No. lu evin açık arttırma suretile satılarak şuyuun izalesine kabili temiz olmak üzere 22-11-937 de karar verildiği ilân olunur.

(V. P. 2117)

İLÂN

İstanbul Üçüncü İcra Memurluğundan:

Mukaddema Galata Yenicamide Balıkpazarında Kurşunlu handa 12 No. da iken ikametgâhı meçhul olan Hüseyin oğlu Ali.

Beyoğlu 1 inci Sulh Hukuk mahkemesinin 11—2—937 tarih 36 / 1511 sayılı ilâmı ile Beyoğlu Firuzağa yeni Ateş sokak 6 No. da Yusuf'a olan 250 liranın 17—11—936 tarihinden itibaren % 5 faiz ve % 5 ücreti vekâlet 13 lira 15 kuruş mahkeme masrafı ve yapılacak icra masrafile birlikte tediyesine dair tanzim edilip ikametgâhınıza gönderilen icra emri bilâ tebliğ iade edilmesi üzerine işbu icra emrinin bir ay müddetle ve ilânen tebliğine karar verilmiştir. Tarihi ilândan itibaren bir ay içinde borcu 37/3556 sayılı dosyanıza vermeniz, bu müddet içinde borcu vermez tetkik merciinden veya temyiz veyahut iadei muhakeme yolu ile ait olduğu mahkemeden icranın geri bırakılmasına dair bir karar getirmedikçe cebrî icraya devam olunacağı ve yine bu müddet içinde mal beyanında bulunmanız beyanda bulunmazsanız hapis ile tazyik edileceğiniz hilâfı hakikat beyanda bulunursanız hapis ile cezalandırılacağınız hususu ilânen tebliğ olunur.

(V. P. 2118)

Kimyager Hüsameddin

Tam idrar tahlili 100 kuruştur. Bilûmum tahlilât. Eminönü Emlâk ve Eytam Bankası karşısında İzzet Bey hanı.